Ч. 1 (14.833). Львів, субота 1. січня 1938. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIX

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Народ[...] комісаріят морських справ у СССР.

[...] виконавчий ко[...] СССР рішили [...] і [...] комісаріят мор[...] мають морські [...] кали до ресор[...] що д[...] оборо[...] них справ іме[...] Народним коміс[...] рони, Смірнова. [...] заступника [...]

ЗМОВА [...] ЛІНА.

[...] ська преса [...] ційну вістку, що серед старшин московського ґарнізону викрито змову проти Сталіна. У звязку з тим переведено великі арештування.

24-ОХ ДИПЛЬОМАТІВ ПЕРЕД СУДОМ.

Як повідомляє фінляндська преса, у січні почнеться процес проти 10-ох б. совітських послів та 14-ох інших дипльоматів.

Міркують, що 27-ох совітських дипльоматів, які тепер перебувають за кордоном, не вернуться до СССР.

Прихильна [...]ь британського уряду на японську ноту.

[...] Міністр Іден [...] ора зі святочної [...] дпустки і перес[...] британського амба[...] твержує, що ді[...] бора в Токіо н[...] влює вдоволення [...] японську но[...] дуючи, що деякі [...] ським запев[...] точки вимагають ще вияснення, він сподіється полагодити їх звичайними дипльоматичними розмовами.

Тон ноти прихильний.

Німеччина і Італія домагаються, щ[...]онія заняла острів Гайнан?

[...] рнський [...] ть, що Німеччина [...] категор[...] ються, щоб японці [...] китайсь[...] айнан, положений [...] недалеко побе[...] ського Індокитаю. [...] жують, що у про[...] ні достави для Я[...]

[...] ЗБОМ[...] КАНТОН.

[...] один з найбільших [...] ких літаків кружляло 45 мінут і бомбардувало передмістя Кантону. Втрати ще невідомі.

В КИТАЮ ГРОЗЯТЬ КОНФІСКАТОЮ ЗОЛОТА І СРІБНИХ МОНЕТ.

Провінціяльна влада в Полудневім Китаю приказала всім мешканцям виміняти всі золоті і срібні монети, які вони мають, під загрозою конфіскати на банкноти.

[...]ші успіхи національних військ,

ЩО ЙДУТЬ НА ВІДСІЧ ТЕРУЕЛЕВІ.

[...] вас п[...] точна перемога на[...] [...] льних [...] уелем не лишає ні[...] [...] сумні[...] ли вони Сієрру Пе[...] [...] Мор[...]

[...] льо національні [...] яли в полон ці[...] бриґаду.

ЧЕРВОНІ [...]Я ДО ВІДВОРОТУ.

[...] ство оборони ствер[...] надзвичайно сильне по[...] змусило червоних під Теруелем покинути дві оборонні позиції під Серро Ґордо; також на східньому крилі червоні втратили кілька становищ, що зрештою не становить небезпеки для цілости фронту.

ВТРАТИ ЧЕРВОНИХ.

Як подає комунікат національної головної кватири, червоні втратили під Теруелем коло 6.000 вояків. Ціла червона бриґада з ґенералом попала в полон. На побоєвищі найшли національні війська 1000 полеглих та чимало скорострілів і повзів.

[...] Ґоґи обмежить права жидів?

Як [...]ка преса, уряд думає:

1) [...]ам співпрацю в часописах, що [...]мунській мові;

2) жидам продавати вироби [...] держав;

3) [...]візію натуралізації осіб, що [...] громадянс[...] після 1922.

4) [...] рільні [...]

[...] сільських громад [...]

[...]

ЗАМКНУЛИ 3 ЩОДЕННИКИ.

Рада міністрів завісила 3 великі букарештенські щоденники, яких власниками були жиди „Адеверуль“, „Дімінеаца“ і „Люпта“.

ПОСТАВА СССР І ІТАЛІЇ ДО НОВОГО РУМУНСЬКОГО УРЯДУ.

Совітські військові кола не ховають невдоволення новим румунським урядом; вони тратять надію, що Румунія заключить зі СССР пакт на взір Чехословаччини.

Пі[...]фіційний орґан римського мі[...] [...]х справ „Інформаціо[...] [...]овий уряд [...] [...]олітик[...]

Част[...]

[...] слав до [...] [...] ідлетськ[...] [...] ни нади[...] [...] о Америк[...] [...]

Провід і система.

Львів, 31. грудня 1937.

Другим головним домаганням, що його висуває опозиція, вперше прилюдно оголосивши його в анкеті „Діла“, — це вимога відділити провід УНДО від проводу УПР. Той сам голова партії тут і там та головний секретар т[...] і заступник голови там — це аномалія, як[...] дає на комуляцію посад голови Н[...] Ради й головного директора банку[...] вища директора й ревізора, а[...] маршала сойму й голови уряду[...] датної і виконавчої влади.

Проти цієї вимоги висуваю[...] ший погляд переконливий, ар[...] 192[...] до 1935 року таке обєдна[...] вищ; було можливе й допуска[...] ю шкідливе? Відповідь дуже [...] тоді були інші часи й тепер ін[...] ша політична ситуація й тепер [...] ча ріжниця між тодішньою і т[...] туацією та, що тоді всі українс[...] одну й таку саму політичну такт[...] та народі не було взагалі майже [...] розок на цю тему. Колиж вони й [...] кі, які вміщались дуже добре у ря[...] ньо-партійних дискусій, не тільки [...] толерованих, але й ініціованих, щоб д[...] гу всім течіям виявлятись і зясовуват[...] становище. Від 1935. року, та ще більше — [...] якого року 1936, — ріжниця поглядів на ш[...] ха української національно-політичної тактика, та взагалі української національної політики, довела не тільки до загально-політичного розпорошення українців, але й до витворення внутрі партії поважної опозиції. Прийшло те[...] вперше від 1923. року до конфлікту між пр[...] водом партії і „Ділом“, як орґаном, що с[...] їть на плятформі партії, але впродовж ост[...] ніх двох літ розходився з парт. проводом [...] шинці однаково загальної політичної ситуа[...] як цілої низки конкретних справ. Заанґа[...] вання в переговори, наради й інтервенції, [...] принесли в загальному білянсі величезне „[...] ко“, авторитету не тільки президії УПР, як [...] ґану виконавчого й немов технічного апа[...] партії на варшавському терені, але й авт[...] тету голови та ґенерального секретаря [...] — наразило партію на поважну моральн[...] ту, бо позбавило її надрядного чинника[...] залося, що такий надрядний чинник [...] ний, так само, як необхідно в часах а[...] ня великих і складних політичних [...] викликують найріжнородніші сум[...] зорганізованим такий широкий [...] щоб можна переводити поділ фу[...] компетенций. Строга централіза[...] установ, яка у практиці [...] дження всіх партій[...] двох одиниць, [...] вільну відвагу[...] вгесь тягар [...] українськ[...]

Невільники газарду.

Кожний дім гри це наче ждальня, в якій грачі дожидають... усміху щастя.

Справжній грач, „расовий" — коли так можна його назвати — не визнає ніякої системи: коли щастя — це щось таке неждане, необчислиме, що і він мусить бути... необчислимий. Привичка грати зуміє зробити з людини справжнього невільника. Піддаються їй не тільки звичайні, сірі люди, але й знамениті одиниці.

Паганіні любив рулєту.

Микола Паганіні, найбільший скрипак світа, посвятив своє життя: музиці, коханню й газардові. Його можна було стрінути в кожній місцевости, де виступав із концертом, в домі гри. Найбільше любив він рулєту, що була другою пристрастю Паганінія. Бувало іноді, що мерщій по концерті, на якому зібрав не тільки бурю оплесків, але й гарненьку суму гонорару, що його виплатив йому імпресарій, ішов він до дому гри, де часто за кілька хвилин протрачував велитенські суми. Та назагал він вигравав. Щастя йому усміхалося, бо Паганіні грав спокійно, не хвилювався і мав рідку серед грачів зимну кров; умів покинути зелений столик, коли виграв.

Один директор великого газардового дому дораджував славному скрипакові спілку; він рахував на славне імя мистця, яке булоб чудесною реклямою. Справді Паганіні став атракцією дому гри. Час до часу вставав від зеленого столика, щоб заграти на скрипці. Усеж таки грач перемагав у ньому мистця: він цілими ночами засиджувався біля рулєти, не рухаючи скрипки. Люди перестали ходити грати. Вони воліли слухати мистецької гри Паганінія на скрипці, як грати з ним у рулєту. У висліді ціле підприємство провалилось. Паганіні почав грати по інших домах.

Пів доби біля стола.

Найцікавішою постаттю, яку колись можна було стрінути по всіх домах гри Европи була російська графиня Софія Кісілев. Вона раз на день засідала до стола, тільки раз денно, але просиджувала біля нього повних 12 годин: від 11 передполуднем до 11 вночі. Їсти подавали їй до стола. Звичайно програвала, а суми, які вона залишила по ріжних домах гри сягають кількох міліонів франків.

Графиня була незвичайно груба й хора на серце. До дому гри привозив її слуга на візку. У тому візку, що виглядав наче фотель, сиділа вона 12 годин біля стола. Точно в 11. год. вночі переставала грати та льокай, що ввесь час стояв за нею, відвозив її домів. Дома ждала на неї юрба приятелів, з якими сідала, відпочавши, грати в карти. В домі гри грала великими грошевими ставками, зате в хаті не визнавала гри в гроші: грала горіхами.

Пристрасть, що опанувала була графиню, стала причиною її розводу з чоловіком. Граф Кісілев був російським амбасадором у Парижі. Розвівся він з дружиною, бо вона, перебуваючи в домах гри, стрічалася із підозрілими людьми, що очевидно шкодило його дипльоматичній карієрі.

„Грач" Достоєвського.

Знаменитий російський письменник Достоєвський був теж пристрасним грачем. Його повість „Грач" має чимало автобіографічних подробиць. Перший раз сів він до рулєти у Вісбадені. Щастя йому усміхнулось незвичайно. За одну ніч виграв він кількасот тисяч франків. Це й заохотило його до дальшої гри. Розуміється, що за кілька чергових вечорів не тільки програв він виграні гроші, але ще й дуже поважно нарушив своє майно. Демон гри зовсім затуманив письменника. Він грав кожної ночі й небаром програвши увесь маєток, почав випродувати свої річи. Написав до Москви по гроші, але коли дружина післала йому лиш стільки, що вистачало сплатити всі довги й повернутися домів, Достоєвський програв і цю суму.

Бонапарте не любив свого братанця.

Князь Карло Лука Бонапарте, братанець Наполеона, що був дуже інтелігентним молодцем, не міг почванитися приязню свого великого дядька з причини поганої навички грати газардово в карти.

Великий цісар бувало про нього так казав: „То пустогін, здібний на все..."

Князь Карло Бонапарте приїхав в 1851. р. до Вісбадену (тоді вже як старший мужчина), де був тоді на цілу Европу найбільш люксусовий дім гри.

Ніч за ночею проводив він біля стола. Майже щодня вигравав. В 1852. р. поїхав до Гамбурга, де за одну ніч виграв 480.000 франків, обголивши з готівки всіх партнерів.

По цих успіхах князь перестав грати раз на завжди. Це був один із рідких випадків, записаних у хроніках газардових грачів.

—o—

Пострах парляментарних стенографів.

Недавно у французькій палаті послів виступив після довгої недуги А. де Монзі. Його промову у справі продовження світової вистави приняли всі зі захопленням. Він очарував усіх своєю красномовністю. Та були люди невдоволені тим, що він знову появився на парляментарній трибуні, люди, які з полекшею віддітхнули підчас його неприсутности.

Це — стенографи.

Один із них сказав:

— Якби премієром міністрів став колинебудь де Монзі, ми згинулиб! Прийдеться хіба податися до димісії.

Політичних причин і ворогувань нема в тому випадку ніяких. Страх стенографів криється в тому, що де Монзі говорить незвичайно швидко, швидше від усіх французьких політичних діячів. Пересічно говорить він 200 слів на мінуту. А коли розгарячкується, або розходиться, то й 300.

В Англії пострах та бич стенографів — Льойд Джордж. Та одного разу і він зробив стенографам приємну несподіванку.

Було воно небавом після заключення версайського миру. Льойда Джорджа запросили на великі збори, де виголошував реферат Бонар-Льов.

Усі вичікували слів Джорджа. Десять стенографів з олівцями в руках не спускали з нього очей.

Поки Бонар Льов говорив, Льойд Джордж сидів і кивав головою та всього тричі процідив крізь зуби:

— Так.

Коли предсідник зборів звернувся до нього зі запитом, чи він хоче говорити, Льойд Джордж відповів:

— Ні.

На тім його виступ закінчився. Десятьох стенографів записало на десятьох записниках тричі „так" і один раз „ні".

—o—

Казка чи правда?

В середущій Африці, в місцевостях де рідко коли заходять европейці — мешкають пігмеї — карлики. Пересічна висота пігмея є 1 метр, вага сягає до 24—30 кг. Всі вони мають широкі, плоскі носи й викривлені до середини ноги, з дуже довгим великим пальцем. Їх тіло є дуже волохате. Славний мандрівник Станлей описує, що один такий карлик з лісу Арувімі мав футро зі свого волосся, грубе на півтора центиметра.

Мова пігмеїв дуже мало нагадує людську. Вона радше подібна до вереску звірят, в першу чергу — мавп.

Пігмеї примандрували до Африки імовірно з Азії. Але можливо, що вони замешкували й Европу, де лишилися по них тільки... казки! В них виступають пігмеї під назвою гномів, очайдушків, ліліпутів і т. п.

Так принаймеше вияснюють учені загально поширену віру в істнування таких постатей.

Про пігмеїв згадує вже грецький історик Геродот. Першим, що їх бачив у сучасних часах був німецький мандрівник Швайнфурт (в 1870 р.), а потім Станлей, що в описі своєї експедиції в глибину Африки подав про них найбільше інформацій.

СРІБНИЙ БАРАБАН, ЩО ПРИНОСИТЬ НЕЩАСТЯ.

Як відомо — всі моряки дуже забобонні. Виказала таку забобонність також залога англійського кружляка „Девоншір", що недавно виїхав з Ліверпулю виконувати службу на Середземнім Морі.

На чердаку кружляка був срібний барабан — вірна копія барабану, що в 16-му століттї мандрував із славним моряком Франціом Дрейком. Ту копію подарували в 1904 р. багаті патріоти графства Девон кружлякові „Девоншір". Потім, коли цей корабель знищився, перенесли срібний барабан на новий корабель, що мав таку саму назву.

В четвертому місяці служби нового кружляка скоїлася страшна катастрофа. На кораблі вибух котелі і тоді згинуло 17 людей залоги. Пізніше, коли корабель стояв на якорі при берегах Туреччини — трапилося друге нещастя. Кількох старшин уладило прогульку на море, в малій лодці. Турецька прибережна сторожа взяла їх через помилку за пачкарів і стріляючи до них — забила двох офіцирів.

На чердаку корабля почали ширитися поголоски, що всі нещастя стягає на корабель срібний барабан Дрейка. А коли незадовго у пристані Олександрії „Девоншір" вдарився з пасажирським кораблем, і знову згинуло кількох моряків — ціла залога кружляка зажадала усунення з чердаку зловіщого срібного барабана.

Англійська адміралітія виконала їх бажання. Тепер срібний барабан висить на стіні костела в Девонпорті, а залога „Девонширу" вірить, що вже ніяке нещастя не впаде на їхній кружляк.

ЯК ДОВГО ЖИВЕ СОБАКА.

Один з англійських часописів повідомив своїх читачів, що перед кількома днями в заведенні товариства охорони звірят забили безболісним способом собаку-вівчарка, який прожив 27 літ. Це дуже довгий вік, якого правильно собака ніколи не осягає. Здебільша ці чотироножні приятелі людини осягають вік 11—12 літ. Та бувають і винятки. Напр. один часопис подає, що в 1930. р. здохла собака княжни Арджилю, яка прожила 22 роки. В Менчестері був пес, який прожив 23 роки. Рекорд довгого собачого життя (пса — не людини), що його досі занотували, був 28 літ.

Цікаве, що розмірно найдовше живуть собаки малого росту. Напр. „шпіц" дуже часто дотягає до 20—22 літ. Доги і [illegible] живуть довше, як 12 літ.

Природники обчислили, що вік собаки [illegible] літ — теоретично відповідає 200 рокам людського життя.

ГІРКА СЛУЖБА АДЮТАНТА

Німецький ґенерал фон Вранґель (не сплутати з „білим" ґенералом Вранґлем) був колись не лиш великим полевим маршалом, але був теж і великим звеличником гарних пань. Підчас кінної їзди посилав він дуже радо гарним жінкам цілунки рукою. Також і жінки любили веселого старого ґенерала і завжди в річницю його уродин висилали делеґацію, яка складала маршалові з тієї нагоди побажання.

Одного року, коли маршал поцілував вже може зі сотню рук, запримітив, що у другому залі жде делеґація старших жінок. Тоді усміхнувшися взяв він свого адютанта за рамя і приказав:

— Цілуй, далі, мій сину!

—o—

ПРИЄМНИЙ КОКУРЕНТ.

Князь де Рокеляр був незвичайно поганий. Одного дня прийшов до нього якийсь жахливо поганий чоловік із проханням, вставитися за нього до короля Людвика XIV. Князь, який був приятелем королівського сина, зайшов до короля та просив його помилувати того „поганця", заявляючи, що буде незвичайно вдячний, коли король вислухає його просьбу.

На питання короля, який був тою [illegible] венцією дуже здивований, чому він те робить, князь відповів:

„Якби його стратили, то я був би тоді [illegible] поганішою людиною у Франції."

—o—

ВЕСЕЛЕ.

Добре серце.

— Може ми не йшли би нині до Скупарських? Не маю чомусь охоти.

— Я теж радо не пішла би туди, але уяви собі, як вони втішаться, коли ми не прийдемо.

Хроніка Совітської України.

ЮВИЛЕЇ, КНИЖКИ, [illegible]ЕІ.

Ріжні бувають свята, дове[illegible]ся людности [illegible] заокупованій Великій Украї[illegible] „святкувати" [illegible] пятьохріччя заснування ЧЕ[illegible]А, одного із засобів утримання української [illegible]дности під окупацією. Характеристична од[illegible] з фотографій з приводу нагородження ювил[illegible]в — київських чекістів: радісно посміхаєть[illegible] секретар ЦК партії большевиків України [illegible]анислав Косіор, стискаючи руку народньому [illegible]омісареві внутрішніх справ Української [illegible]Соціялістичної Советської Республіки, Ізраїлев[illegible] Леплевському, а [illegible] зворушливо посміх[illegible]ться найближчі співробітники Леплевського [illegible] Борисов, Перцов, Коркунов, Блюман, Долгуш[illegible] і Джірін. Не зайвою картинка для осіб [illegible]якого віку з легкою для відповіді запитан[illegible]ням: „А деж Україна?!"

Алеж треба святкуват[illegible] треба привітати!.. І виголошує Корнійч[illegible] „привіт бойовим [illegible]ам", і зазначує Ма[illegible]м Рильський: „Бути чекістом — не профе[illegible]: це подвиг! Слава [illegible]авному НКВС.", і пише Сосюра:

> Це — Сталіну привіт,
> Учителю й ге[illegible]ю,
> І другу, і вож[illegible]ю,
> Безсмертному [illegible] віках,
> Що відточив [illegible] меч,
> Ясну комуни [illegible]брою,
> На славу й [illegible]сть нам,
> Недолюдка[illegible]ах."

І захоплюється Мико[illegible] Бажан: „Слава сталінським меченосцям ре[illegible]люції!"...

Не треба до цьо[illegible] коментарів, не треба! Занадто це жахливо.

Свята відбуваютя майже без перерви на „квітучій Україні". Друге свято двацятьохріччя існування Української Совітської Соціялістичної України. Трохи неясно, коли саме вона повалась. „Вісті" кажуть, 24. грудня, Петровський каже — 25. грудня. Але все це цілком поважно. Навіть парискі „Последнія Новости" вмістили у себе повідомлення про це Тарс-а з Москви. Та мабуть панове Мілюкови цілком погодились би на таку „Україну". Отже святкував Київ, — наказано танцювати у 15-ступневий мороз на Хрещатику; виголошував святкову промову президент цієї „квітучої України" чомусь тільки тільки не „квітучою" українською мовою, а звичайнісінькою російською! Треба відзначити, що жадних нагород „квітуча Україна" з приводу свого ювилею не дістала... Грузія, і Білорусь, і Татарія, і Кірґізія з приводу значно коротших ювилеїв свого часу подіставали ордени, а „квітучій Україні" щось не щастить з „гонорами". Проте Москва поставилась до цього ювилею досить ласкаво, — відбулося в Москві з цього приводу кілька концертів з участю українських письменників, українських композиторів, українських музичних сил... Знову тільки чомусь майже виключно російською мовою. Говорили, співали про „веселых парней и девушек на Украине" і „про веселую Украину, мою родину" і т. д... Щось дуже знайоме в цьому... І мимоволі пригадуєтся (нема-ж нічого нового під місяцем!), як 75 років тому російський поет граф Олексій Толстой захоплено теж викликував: „Ты знаеш край, где все весельем дышет?!"... Майже водночас, коли український поет писав:

> Чорніше чорної землі блукають люди...

І слухаючи тепер про цих „веселых украинских парней" мимоволі цитуєш продовження тодішних віршів:

> Німі на панщину ідуть
> І діточок своїх ведуть...

НОВІ КНИЖКИ.

Комуністична партія України випускає книгу „Советская Украина за 20 лет" російською мовою, з накладом у 50 тисячах, розраховану на масового читача. Чи не мало для 30 міліонів українського населення?!...

А треба визнати, що це українське населення трохи вибагливе щодо книжок. Саме відбулося засідання правління спілки радянських письменників України і на цьому засіданні виявилося, що населення в Лубнях, Сорочинцях, Полтаві, Кременчуці, Харкові, Конотопі, Одесі виказує великий попит на українських клясиків (яких, зрозуміло, бракує), на книжки поезій Тичини, Рильського, Сосюри, Бажана, але зовсім не хоче купувати творів Гака, Луре, Бейліна, Х[illegible]ва, Даніеля, які в великій кількости зал[illegible]ся непродані.

ВІДКРИЛАСЯ ГРУДНЕВА СЕСІЯ АКАДЕМІЇ НАУК СССР.

Відкрив сесію президент Академії Богомолец звичайним привітанням на честь комуністичної партії і „любимого вожда". Віцепрезидент Академії Шліхтер виступив з доповіддю: „20 років радянської влади на Україні". Академік Лисенко зробив доповідь на тему: „Напрямлена зміна природи рослин шляхом відповідного виховання".

У МУЗЕЯХ.

Театральний музей УССР готує виста[illegible] присвячену поставам пес Горкого в театрах [illegible] країни. Серед експонатів лист Горкого з 19[illegible] року про український театр, де він розповіда[illegible] про захоплення творчістю Шевченка, твора[illegible] якого зачитувався ще юнаком... Справді музейна річ, бо хто тепер „там" згадує про Шевченка?

Л.

МИХАЙЛО САДОВЕАНУ.

Невірний.

І в цих лагідних днях чув я болісну сповідь стомленої душі. Кіс співав цвітучим лукам про любов, а я стояв, маючи прижмурені очі, неначе в сні, захоплений якоюсь тугою, тоді, як велика золота раїсть з усіх сторін окружала мене, та заливала купіллю проміння. А за деревляним плотом на приспі [illegible] Гаврила Койокара втихомирювала когось слабим голосом, в якім аж сльози було чути, біль, що гриз її душу.

Неначе я бачив би її, хоча я її тільки чув, як сумна, зі зівялим обличчям, з великими очима, ловить сухими пальцями за груди. Можливо, що час від часу погладить рукою головку хлопчини, що тулиться до неї. А кума Сафта, дружина лідника Стефана, побожно слухає повна співчуття, маючи праву долоню під бородою, а ліктем спирається об ліву руку, що спочиває нижче грудей.

І жінка говорила повільно-тихо, говорила [illegible] наче б сама собі сповідала глибокий біль.

— Ах, дорога кумонько, він мене на посміх [illegible], рано загнав би мене до чорної могили! Коли прийшов до час, щоб одружитися [illegible] [illegible] Хвала Богу! Була [illegible] — І мала я віно, Господи й Мати Божа, дайте, щоб всі мої мали таке! — [illegible] серце й моя гарна голова були [illegible]! Коли я його побачила, кумонько, як я в нього закохалася... Юнак як бук, пишно [illegible], а той його голос і ті його очі!.. Коли оце згадую собі... Ох, тільки душа моя, нещасна, знає, кілько ночей я не спала! І тепер моя душа розбита знає, кілько ночей не сплю...

На хвилину замовкла. І кіс замовк. Чую гірке зідхання, опісля голос знову озвався, але ще більш болісно: — Одружився зі мною й привів мене сюди між чужі люди, і жила я з ним щасливо рік, жила чотири роки й гляділа я на нього, як ти дивишся на смереку, як дивишся на світло... А по році дістала я хлопчика... Ось, як глядить він на мене... Мамусину коханцю, який злий твій батько! Скільки отрути влив до душі твоєї мамусі...! І красно жила я, кумонько, і коли б так красно я вмерла по чудовім житті...

Одного чудового дня чоловік змінився. Зразу я спізнала, що змінився. Одного дня надує губи, другого дня Івась під його колінами валяється, нині вечір має вирішити справу тут, другого дня знову полагодити справу там: ходить наче людина, що має голову повну павутиння. Але ані не прийшло мені на думку, куди його очі несуться! Нині знову дома не буде... Тільки зранку я бачила його з очима наче кров, з головою наче сніп, входить до кімнати... Не сказавши ні слова кинувся на ліжко і — вже заснув блаженним сном. Питалася я його як дружина: — Де ти був, мій Гаврильоньку? — Що? Я був на сторожі... І відповідав мені так, неначе хотів вишкрябати мені очі. — Одного разу стрінулася я з війтом. Питаюсь: — Кумоньку Єнте, чи Гаврило був нині вночі на сторожі? — Ні, Іванно, не був! І здивовано поглянув на мене... Чи зможете, кумонько, уявити собі, як мені голова закрутилася! Наче б хтось мене поліном по голові вдарив. Не могла я ані слова промовити; не знаю, як я прийшла домів, впала на лавицю, потім зсунулася на підлогу головою вниз і почала плакати...

Коли вернувся домів, я його питалась, і добре знав, що голос мій тремтів від с[illegible]: — Чи ти справді був нині у ночі на сторожі? — [illegible]! — Я почала нарікати й битися [illegible] в голову. А тоді він закричав, неначе [illegible] він мене зігнати зі світу: — Це не [illegible], куди я ходжу й що роблю! [illegible] коли з тобою стрінуся на [illegible] пав. Два дні не показува[illegible] плакала й вилася ненач[illegible] але ніхто не знав [illegible] ані мамуся, що мене [illegible]

Знову хвилин[illegible] [illegible]а Сафта щось їй тихо г[illegible] Іванна сильно плаче тільки час до [illegible] уривчасті слова: — Пашаріта, кум[illegible], та Пашаріта! Ах, чому мамуся не [illegible] мені маленьку шию!...

Плач не да[illegible] говорити.

— Вона, ні[illegible] мені забила!... Коли мені Никифорова [illegible] сказала, що він находиться в ко[illegible] Пашаріти, тоді він чула я що рану [illegible]...

А як я діста[illegible] не знаю! — Довго гляділа я [illegible] і дрожала я, неначе б з мене м[illegible]. Почала я плакати і просила я її: — [illegible] мені мого чоловіка! Верни мені його! [illegible]лися наді мною! — Чекала я, пла[illegible] сміялася! Тоді я скочила, бо не [illegible] видержати, і кинулася я на неї. Била [illegible] кулаками, волосся їй вирива[illegible] з усієї сили я кричала: — [illegible] мого чоловіка!... Верни [illegible] мого [illegible] виступив з її кімнати [illegible] я вирячила на нього очі. [illegible] мною, я почула, що щось [illegible] всі кісточки в голові затріщ[illegible] вже нічого не знала! Чекала [illegible]

Посмертні згадки.

МАРІЯ БІЛЕЦЬКА.

Дня 30. м. м. померла у Львові Марія Білецька, заслужена українська громадянка, б. голова Союзу Українок і Т-ва опіки над інвалідами, член Виділу Т-ва „Рідна Школа" й інших установ, довголітня голова і пильна співробітниця ріжних українських харитативних установ, ревна опікунка бідної середнєшкільної і студентської молоді і т. д.

Похорон цеї визначної громадянки-патріотки, що в завішанні записала своє майно на народні ціли, відбудеться у Львові в неділю 2. січня. В. Її П.!

НОВИНКИ.

— **ПЛАТІТЬ ТОЧНО ПЕРЕДПЛАТУ! ПРИСИЛАЙТЕ ЗАЛЕГЛОСТИ!** Ш. Передплатників просимо вирівняти залеглости, бо стримаємо висилку часопису! Присилайте точно щомісячну передплату, бо інакше не дістанете книжки зі щомісячної Бібліотеки „Діла"! Наш часопис найдешевший, бо крім 10-ти сторінок найкращої щоденної газети та 16-ти сторінок під неділю, — даємо точним передплатникам щомісяця даром одну прегарну і вартісну книжку величиною від 10—15 аркушів друку. Точний передплатник „Діла" складає за рік Бібліотеку „Діла" з 12 томів.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Гаулеського**, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254—46.

— **На Різдвяні свята** приїзджає до Львова на ... вистав наш народній театр Б. Сарамаги, що ...тиме від 7-го січня у салі жидівського театру при вул. Ягайлонській 11.

— **Бенефіс режисера й артиста Івана Дудича.** Український театр у Чернівцях виставить в неділю, 2. січня ц. р. в салі „Народнього Дому" комедію Моліера „Княгиня Капучідзе" на бенефіс Івана Дудича, відомого артиста і режисера з приводу 20-ліття його сценічної праці.

— **Зброя для війтів і солтисів.** Міністерство внутрішніх справ рішило видавати безплатні дозволи на коротку зброю війтам і солтисам. Повітова адміністраційна влада має докладну... ...и, щоб на випадок уступлення з уряду війта ... солтиса відобрала йому виданий дозвіл носити зброю.

— **Куримо більше тютюну.** В часі від 1. січня до жовтня 1937 викурено в Польщі 6.026 міліонів папіросів. У порівнанні з тимсамим часом минулого року це означає зріст консумції на 844 міліонів штук. Одначе цей зріст не всюди однаковий. Найсильніше зросла консумція у воєвідствах західних і північних. Зате у воєвідствах східних замітний спадок консумції тютюну.

— **Комуністичний процес.** Окружний суд у Луцьку розглядав справу 16 мешканців у селі Скурче луцького повіту під замітом комуністичної організації. 10 обвинувачених засудили на кару вязниці по два роки і одного на один рік побуту в домі поправи. Інших увільнено.

— **Пошесть худобячої пришлиці** появилася з початком 1937. р. одночасно в північній Африці та південній Франції, опісля в другій половині перекинулась до Англії, Бельгії, Голяндії, Люксембурга, Німеччини, а врешті Данії й Швайцарії. В останніх тижнях перші випадки пришлиці занотовано вже в Польщі а саме Познанщині, куди дісталася очевидно з Німеччини. Спорадичні випадки пришлиці занотовано теж в Австрії, Чехословаччині, а навіть Югославії. Занесено її туди за посередництвом залізничих вагонів, що везли худобу до Німеччини. Досі пришлиця спричинила в Европі шкоди на чверть міліярда золотих. В самій Голяндії впало на цю недугу досі 13.000 штук худоби.

— **Львівська хроніка.** За крадіж пари черевиків городський суд засудив караного злодія Маріяна Сойку на два роки вязниці. — Морфіністка Влад. Рудніцького засуджено на 6 місяців вязниці за крадіж рецептових бланкетів з кімнати лікаря та побирання наркотиків на основі сфальшованих рецепт. — Стефанія Гавронська (вул. Квітова 14) повідомила поліцію, що її 11-літня вихованиця Ярослава Щоколівна, учениця вселюдної школи, видалилася перед кількома днями з дому і більше не вернулась.

— **Краєва хроніка.** У Станиславові ведеться судове слідство проти адвокатського апліканта Ц. під закидом спроневірення 3.700 зол. на шкоду кількох українських товариств. — В Сокалі стрілив до себе у самогубному намірі поліціянт Рудольф Ревгебавер. — В Горлицях серед таємних обставин убито 80-літнього купця Якова Рубінштайна. При вбитому знайшли готівку кількасот зол. — До канцелярії громадського уряду в Дашаві пов. Стрий добулися в ночі злодії і розбили касу, але грошей не знайшли.

— **Молодий душогуб.** Трибунал коломийського окружного суду на виїздній сесії в Городенці розглядав справу 15-літнього Миколи Поника, що в осени м. р. убив Миколу Абрамика, вдаривши його підчас сну кілька разів палицею по голові. На поліції зізнав, що убив його з пімсти за якусь дрібну зневагу. Молодого злочинця засудили на умішення в домі поправи.

— **Чим величаються безбожники в Совітах.** Як подає „Безбожник", орган протирелігійного руху в Совітах, від вибуху большевицької революції до нині замкнено в Росії 673 монастирі, а їх маєтки сконфісковано в користь уряду. Завдяки тим конфіскатам державний маєток побільшився на 1.655.000 гектарів землі і готівкою в сумі 4 і пів міліярда рублів. Крім того „знаціоналізовано" 84 монастирські рільні господарства, 436 молочарень, 602 великі обори, 1.112 менших рільних господарств, 311 пасічницьких осередків, 702 захисти і 277 санаторій та діточих шпиталів. Один тільки військовий комісаріят перейняв 188 монастирських будинків, а 287 монастирських будинків поділили між себе інші совітські комісаріяти. Решту забрали ріжні комуністичні організації.

— **Пять тайних горілень відкрила скарбова** влада на терені лімановського повіту. Горільні були ведені зовсім фахово, мали всякі можливі апарати і випродуковували велику скількість горілки. Все те сконфісковано, а горільників потягнено до судової відповідальности.

— **Екзекутор дефравдантом.** Перед трибуналом стрийського окружного суду на виїздній сесії в Долині станув б. екзекутор долинського старостства Михайло Добржанський під закидом спроневірення 233 зол., стягнених від платників суспільної обезпечальні. Дефравданта засудили на 8 місяців вязниці з припиненням кари на 3 місяці.

— **Присуд на коморника.** Апеляційний суд у Львові розглядав справу б. коморника в Борщеві та його секретаря Федоришина. Коморника за спроневірення 3.000 зол. засудив чортківський окружний суд на 2 роки вязниці, а Федоришина на 6 місяців з припиненням. Апеляційний суд увільнив Федоришина, а затвердив у цілости присуд на коморника.

— **Не міг пережити ушкодження самоходу.** Шофер львівського нотаря Казимира Сокола, 17-літній Ярослав Рубчак, відібрав собі життя, напившись сільного квасу. Перевезений до шпиталю він помер. Причиною самогубства була катастрофа на вул. Леґіонів, з якої його самохід вийшов ушкодженим.

— **Чоловік звір.** У Винятинцях, пов. Заліщики, господар Микола Юзефчик жив у незгоді зі своєю жінкою Василиною і часто її бив, не звертаючи на її вагітний стан. Недавно він побив її так тяжко, що вона померла. Чоловіка звіра арештовано.

— **Учителя засудили за биття дітей.** В окружному суді в Сосніві відбулася розправа проти вчителя вселюдної школи у Псарах, пов. Бердзін, Едмунда Влоска, під закидом биття шкільних дітей. Суд признав Влоска винним нарушення своєї влади і ділання на шкоду пу-

Жіноча сторінка.

ЧОМУ ТАК?

Емансипація, фемінізм — немодні вже сьогодні гасла. Немодні тому, бо вже нема в них такої великої потреби. Жінки здобули великими зусиллями собі ріжні права і тепер вже тільки від них самих залежить, щоб ті права закріпити та поширити. Як докажуть жінки, що вони здібні і дійсно можуть стати нарівні з мужчинами у ріжних ділянках життя то вже напевно тих ділянок праці їм не відберуть. І вже багато-багато таких відтинків життя завоювали собі жінки і не легко булоб тепер їх відібрати від них. Знову ж є деякі ділянки, в яких жінки виказали себе не тільки нездібними, але просто й незацікавленими, а тому мовчки відійшли відти де їх праця показалась недоцільною. От чому від голосних гасел час перейти до впертої та тяжкої праці.

Так напевно дивиться на сучасну емансипацію і фемінізм кожна працююча ділова жінка. Таким жінкам попросту нема часу бавитись у боротьбу за вітряні млини. Власне своєю щоденною працею, звичайного рядового робітника ці жінки приносять велику службу жіночому загалові і промощують шлях майбутній жіночій молоді. Ці робітниці на більш и менш визначних становищах, ці жінки — вчені, дослідники, лікарки, інжинієри, правнички, директорки підприємств, уряднички чи прості рядові робітниці ріжних ремесел та фахів — це оті правдиві феміністки, що переводять в життя кількадесять років тому гасла феміністок ужиття, зміцнюють раз заняті позиції та завойовують потроху нові, мовчки і вперто борючись з тяжкою життевою дійсністю.

Є й інша дуже численна категорія жінок, яка не пішла на самостійну працю, а лишилась на своому відвічному становищі дружини та матері родини. Коли ці жінки і цей свій природний обовязок виконують гідно та зі зрозумінням свого завдання — сторожа родинного огнища і свідомої матері-громадянки, що виховує здорове тілом і духом молоде покоління то і вони заслуговують на неменшу пошану як і жінки, що самостійно працюють, часто тільки для себе, хоч творять загально людські вартости. Обидві ці категорії жінок — рівновартні і не можна тут казати, хто заслуговуе на більше визначення та пошану.

Є ще й третя категорія жінок — це вже ті, що тільки є жінками своїх чоловіків, над собою не працюють та навіть своїх обовязків матері і дружини не пильнують і не виконують зі зрозумінням свого завдання і відповідальности. Таких жінок на жаль, в сучасному громадянстві ще досить багато і самі вони домагаються найбільшої уваги до себе і визначного становища тільки тому, що їх чоловіки за те становище тяжко боролися, а вони є їх жінками.

І ось коли ми приглянемось сучасному громадянству, то побачимо, що власне ота третя, найменш вартісна категорія жінок (я вже не згадую тут про зовсім безвартісні одиниці громадянства, бо то окрема проблема) має в житті найбільший успіх. Саме домагання цих жінок громадянство надиво радо і запопадливо сповняе. Не булоб в тому шкоди, колиб це не ділось на кривду тим двом першим категоріям жінок про які тут була мова. Хай собі такі жінки „своїх чоловіків", коли вони навіть умово і морально небагато варті й тішаться пошаною громадянства, як даниною для становища та заслуг їх чоловіків, але нехай їм не відводять за це передового становища на шкоду тих жінок, що й самі по собі уявляють значно більшу громадянську вартість. Хоч то й не булоб може дуже справедливо, але бодай і не шкодилоб нікому та не робилоб моральної кривди тим, що дійсно виборюють і собі та іншим може й цілому народові ліпшу долю. У нас навпаки часто можна побачити, що жінку зі студіями і з головою відсувають при суспільній роботі на підрядне становище, не дають їй можливости виявити своеї ініціятиви і досвіду життевого тільки тому, що вона не є замужною або займае підрядніше становище від мужа тої пані, що за нею нема широких плечей її чоловіка, бо вона самостійно пробивається в житті. Таку жінку примушують під головуванням якоїсь зарозумілої, малоосвіченої і досвідченої пані „-ової" виконувати друго- або й третерядне становище і вона замість того, щоб відповідно прислужитись своїми знаннями і хистом бореться з непереможною впертістю і зарозумілістю та самопевністю мало інтелігентної особи витрачаючи непотрібно час і сили там, де моглаб зробити багато корисного для загалу, а врештою зневірюеться, зневохочується і відходить від суспільної праці та поринае лише в фахову свою роботу.

Чи така сумна дійсність не примушуе нашу суспільність над справою застановитись і чи не стає тепер знову інше гасло фемінізму — боротьби вже між самими менш та більш вартісними жінками на порядок денний? Чи й самим жінкам не варт би може задуматись, як те ненормальне явище побороти? Бо коли така боротьба між самими жінками почне загострюватись то може мати вона прикрі наслідки і для всього загалу.

Сподіваюсь, що цих кілька рядків загал жіноцтва зрозуміе якслід та не прийме їх вороже. Може твереза думка і хоч прикре, але правдиве слово, сказане тоді, коли вже той боляк досить назрів, поможе усунути хворобу, що помалу, але дошкульно точить наш суспільний організм. Тих хворіб маемо ми дуже багато, але лічення їх буде можливе щойно тоді, коли знатимемо їх причину.

Харитя Кононенко.

Щиро повитаемо Ювилятку „Просвіту в 70-ті роковини її великої праці. Щедро зложім жертви на „Дар Просвіті"!

Що подаруємо на Свята?

Питання, що багатьох наших Читачок напевно цікавить і мучить. Ось тут кілька проектів ріжних дорожчих і дешевших дарунків, що може когось наведуть на добру думку.

Для пана (бож ми жінки мусимо про них памятати):

Книжка. Є тепер так багато гарних українських видань, як Загальна Енциклопедія, Атляс та ін., що є тільки мрією чоловіка, який у першій мірі дбає про інших членів своєї родини, а себе відсуває на задній плян. Книжка напевно зробить приемність кожному інтелігентному мужчині.

Майже всім нашим працівникам доводиться багато подорожувати зі службового обовязку, тому дуже їм придасться мала подорожня валізочка, чи шкіряне пуделко на приладдя до голення, мило, щітки та інше.

Будьте обережні з краватками. Мужчині тяжко дібрати краватку, щоб підійшла під його смак, бо ми маємо смак інший. Уже як купуєте краватку чи шалик, то ліпше в одному тоні, що відповідає убранню святочному або пла-щеві. Якийсь непомітний взір ще може бути, але остерігаймось картатих, пасистих та горошкуватих взорів.

Такі дрібнички, як якийсь олівець із замо-рожувою технікою, шкіряна течка на ключі або новенький гаманець на гроші, все придадуться, навіть коли обдаровуваний їх має, але вже — старі. Треба тільки трошки приглянутись, чого бракує тому, кого хочемо обдарувати.

Для приятельки. Не беру тут під увагу дорогих дарунків, які даемо тільки найближчій товаришці, але часом хочемо зробити приемність і милій нам знайомій.

Пудерничка. Майже кожного дня зявляються на ринку пудерничок якісь гарні новини. Так, наприклад, бачимо тепер по крамницях мішечки з ґумовою підшивкою, назверх із гарного шовку. До такого мішечка можна дати металеву пудерничку і помадку на уста, ріжні інші дрібнички, або попросту пушок із пудром.

Приемним дарунком буде штучна квітка до вечорової суконки, тільки мусимо наперед знати, якого кольору та вечорова суконка є, чи буде і чи до фасону її надається квітка. Замість квітки може бути брошка чи зчіпка („кліпс") зі штучним камінням, або з гладкого матового металю.

Гарний шкіряний пасок, чи й цілий гарнітур зі шкіри, що є далі дуже модні.

Шовкова апашка, чи шалик у кольорі суконки та капелюха.

А вже напевно дуже завдячитесь приятельці, коли купите їй переносну поличку на квіти, що уможливить їй догляд за кімнатними улюбленцями. Таких кошиків-поличок на низеньких ніжках, які легко винести до кухні чи лазнички, щоб там квіти скропити, є тепер дуже багато і в гарних виробах.

Одначе при всіх тих закупах памятайте про одну засаду, яка напевно дістане похвалу обдарованих: — усе купуємо у своїх фірмах, а по змозі і нашого виробу.

—o—

З нашої хроніки.

З КЛЮБОВОГО ЖИТТЯ.

В останній понеділок цього року клюб „Нової Хати" й „Труду" влаштував свято О. Кобилянської.

У настрій її творчости впровадила присутніх Ірина Гургула, відчитавши „Битву". Повний, дзвінкий голос декляматорки підчеркнув всі прикмети твору: звязкий стиль, тонке відчуття природи і гарну мову.

Потім розказала Ольга Олександра Дучимінська про свої розмови з письменницею. Референтка їздила недавно до Чернівців й саме під враженням цієї зустрічі згадала про теми балачок. Найчастіше верталось вони до природи й літератури. Дві теми, що все ще живо цікавлять Ольгу Кобилянську.

Лідія Бурачинська мала розказати про героїв Ольги Кобилянської в дійсному житті. В тій цілі поділила повісти письменниці на автобіографічні й такі, що в них виведені інші люди. Правда, точного поділу не могла між ними перевести, бо трапляються автобіографічні риси і в „Апостолі Черні" (Дора), а є відмінні й цікаві типи і в „Царівні".

Дискусія була доволі оживлена. Присутні розпитували про життя-буття письменниці, про стан її здоровля та чи святкують її ювилей на Буковині. На щастя могла п. Дучимінська відповісти на всі ці запити доволі обширно.

Оцим святом закінчив клюб серію цьогорічних вечорів. Приходить святочна перерва на два тижні. Дата й тема чергових сходин буде подана в пресі.

—o—

Практичні поради.

Ще маємо кілька день до свят, а хочемо щось приготувати на ялинку для наших малих пустунів, або хочемо дати роботу школярикам, що вже починають нудитись без школи, або занадто довго бігають по морозі. Напевно до святочного печива, тортів чи інших святочних приправ потрібуватимемо помаранчі. Лишаться нам шкірки. Шкода їх, а смажити нема вже за іншою роботою в кухні часу. Отже використаємо їх в той спосіб.

1) Виберемо помаранчі (або мандаринки) так, що вріжемо лише вершок і вишкребем середину без порушення шкірки. Це праця не тяжка і можна навіть цілі платочки повибирати — тільки треба уважно цю роботу робити. Коли лишиться нам тільки ціла оболона, виріжемо в ній отвори — вікна і один більший — двері. Ці прорізи з середини валіпимо кольоровим цельофаном (напевно лишились нам мішечки від св. Миколая). Цельофан може бути однокольоровий, скажім червоний або й ріжнокольоровий — скажім двері одного кольору, вікна іншого. До середини такої помаранчі-хатки дамо заповлену свічечку, а на ялинку завісимо її дротиком. Така ліхтарка-хатка дуже гарно виглядає і її легко самому зробити.

2) Приправлену тим самим способом шкірку від помаранчі, або навіть і повну помаранчу можемо прикрасити в інший спосіб. Попрорізуємо на шкірці очі, брови, ніс та уста і так зробимо обличчя, а на вершок дамо шапку з паперу, або зроблену з волічки „пільоточку" чи кольорову хустинку — можемо дати довільну прикрасу голови і тим створити цілу серію ріжних типів чи навіть представників та представниць ріжних націй. Коли хочемо, щоб обличчя не було плоске, можемо скажім ніс зробити з мигдалу, а очі з родзинок. Коли цю голову робимо з видовбаної помаранчі то можемо ще й свічку всередину вставити і відповідного характеру обличчю надати, а буде з такої освітленої голови гарний чортик чи якесь дике звірятко, як тигр, котик та інші круглоголові звірята.

В подібний спосіб можемо прикрасити і гарні яблучка, тільки вже очевидно не видовбуючи серединок. Багато поможе тут фантазія того, хто ті прикраси робитиме.

3) Візьмемо ліскові горішки з шкаралупкою або без. Позатикаємо у кожний горішок тоненький дротик і побронзуємо або посрібримо чи навіть орішки в шкаралупині намастимо арабською гумою та посипемо кольоровим „реліфом". Коли просохне бронз позвязуємо горішки так, що одні дротики пустимо довше, другі коротше аби утворилась китичка винограду. Дротики нагорі обвинемо шовковою зеленою або білою ниткою, виріжемо з зеленого, срібного чи золотого паперу виноградні листки і дамо зо два до кожної китички.

Такі дома зроблені забавки не коштують дорого, але урізноманітнять прикраси ялинки і діти матимуть радість, що у них на ялинці є прикраси власної роботи або зроблені мамуніними руками.

Сторінка без політики.

Невільники газарду.

Кожний дім гри це наче ждальня, в якій грачі дожидають... усміху щастя.

Справжній грач, „расовий" — коли так можна його назвати — не визнає ніякої системи: коли щастя — це щось таке неждане, необчисляне, що і він мусить бути... необчисляний. Привичка грати зуміє зробити з людини справжнього невільника. Піддаються їй не тільки звичайні, сірі люди, але й знамениті одиниці.

Паганіні любив рулету.

Микола Паганіні, найбільший скрипак світа, посвятив своє життя: музиці, коханню й газардові. Його можна було стрінути в кожній місцевости, де виступав із концертом, в домі гри. Найбільше любив він рулету, що була другою пристрастю Паганінія. Бувало іноді, що мерщій по концерті, на якому зібрав не тільки бурю оплесків, але й гарненьку суму гонорару, що його виплатив йому імпресарій, ішов він до дому гри, де часто за кілька хвилин протрачував велитенські суми. Та назагал він вигравав. Щастя йому усміхалося, бо Паганіні грав спокійно, не хвилювався і мав рідку серед грачів зимну кров; умів покинути зелений столик, коли виграв.

Один директор великого газардового дому дораджував славному скрипакові спілку; він рахував на славне імя мистця, яке булоб чудесною рекламою. Справді Паганіні став атракцією дому гри. Час до часу вставав від зеленого столика, щоб заграти на скрипці. Усеж таки грач перемагав у ньому мистця: він цілими ночами засиджувався біля рулети, не рухаючи скрипки. Люди перестали ходити грати. Вони воліли слухати мистецької гри Паганінія на скрипці, як грати з ним у рулету. У висліді ціле підприємство провалилось. Паганіні почав грати по інших домах.

Пів доби біля стола.

Найцікавішою постаттю, яку колись можна було стрінути по всіх домах гри Европи була російська графиня Софія Кісілев. Вона раз на день засідала до стола, тільки раз денно, але просиджувала біля нього повних 12 годин: від 11 передполуднем до 11 вночі. Їсти подавали їй до стола. Звичайно програвала, а суми, які вона залишила по ріжних домах гри сягають кількох міліонів франків.

Ґрафиня була незвичайно груба й хора на серце. До дому гри привозив її слуга на візку. У тому візку, що виглядав наче фотель, сиділа вона 12 годин біля стола. Точно в 11. год. вночі переставала грати та льокай, що ввесь час стояв за нею, відвозив її домів. Дома ждала на неї юрба приятелів, з якими сідала, відпочавши, грати в карти. В домі гри грала великими грошевими ставками, зате в хаті не визнавала гри в гроші: грала горіхами.

Пристрасть, що опанувала була графиню, стала причиною її розводу з чоловіком. Граф Кісілев був російським амбасадором у Парижі. Розвівся він з дружиною, бо вона, перебуваючи в домах гри, стрічалася із підозрілими людьми, що очевидно шкодило його дипльоматичній карієрі.

„Грач" Достоєвського.

Знаменитий російський письменник Достоєвський був теж пристрасним грачем. Його повість „Грач" має чимало автобіографічних подробиць. Перший раз сів він до рулети у Вісбадені. Щастя йому усміхнулось незвичайно. За одну ніч виграв він кількасот тисяч франків. Це й заохотило його до дальшої гри. Розуміється, що за кілька чергових вечорів не тільки програв він виграні гроші, але ще й дуже поважно нарушив своє майно. Демон гри зовсім затуманив письменника. Він грав кожної ночі й небаром програвши увесь маєток, почав випродувати свої річи. Написав до Москви по гроші, але коли дружина післала йому лиш стільки, що вистачало сплатити всі довги й повернутися домів, Достоєвський програв і цю суму.

Бонапарте не любив свого братанця.

Князь Карло Лука Бонапарте, братанець Наполеона, що був дуже інтеліґентним молодцем, не міг почванитися приязню свого великого дядька з причини поганої навички грати газардово в карти.

Великий цісар бувало про нього так казав: „То пустогін, здібний на все..."

Князь Карло Бонапарте приїхав в 1851. р. до Вісбадену (тоді вже як старший мужчина), де був тоді на цілу Европу найбільш люксусовий дім гри.

Ніч за ночею проводив він біля стола. Майже щодня вигравав. В 1852. р. поїхав до Гамбурга, де за одну ніч виграв 480.000 франків, обголивши з готівки всіх партнерів.

По цих успіхах князь перестав грати раз на завжди. Це був один із рідких випадків, записаних у хроніках газардових грачів.

—o—

Пострах парляментарних стенографів.

Недавно у французькій палаті послів виступив після довгої недуги А. де Монзі. Його промову у справі продовження світової вистави приняли всі зі захопленням. Він очарував усіх своєю красномовністю. Та були люди невдоволені тим, що він знову появився на парляментарній трибуні, люди, які з полекшею віддітхнули підчас його неприсутности.

Це — стенографи.

Один із них сказав:

— Якби премієром міністрів став колинебудь де Монзі, ми згинулиб! Прийдеться хіба податися до димісії.

Політичних причин і ворогувань нема в тому випадку ніяких. Страх стенографів криється в тому, що де Монзі говорить незвичайно швидко, швидше від усіх французьких політичних діячів. Пересічно говорить він 200 слів на мінуту. А коли розгарячкується, або розізлобиться, то й 300.

В Англії пострах та бич стенографів — Льойд Джордж. Та одного разу і він зробив стенографам приємну несподіванку.

Було воно небавом після заключення версайського миру. Льойда Джорджа запросили на великі збори, де виголошував реферат Бонар-Льов.

Усі вичікували слів Джорджа. Десять стенографів з олівцями в руках не спускали з нього очей.

Поки Бонар Льов говорив, Льойд Джордж сидів і кивав головою та всього тричі процідив крізь зуби:

— Так.

Коли предсідник зборів звернувся до нього зі запитом, чи він хоче говорити, Льойд Джордж відповів:

— Ні.

На тім його виступ закінчився. Десятьох стенографів записало на десятьох записниках тричі „так" і один раз „ні".

—o—

Казка чи правда?

В середущій Африці, в місцевостях де рідко коли заходять европейці — мешкають пігмеї — карлики. Пересічна висота пігмея є 1 метр, вага сягає до 24—30 кг. Всі вони мають широкі, плоскі носи й викручені до середини ноги, з дуже довгим великим пальцем. Їх тіло є дуже волохате. Славний мандрівник Станлей описує, що один такий карлик з лісу Арувімі мав футро зі свого волосся, грубе на півтора центиметра.

Мова пігмеїв дуже мало нагадує людську. Вона радше подібна до реву звірят, в першу чергу — мавп.

Пігмеї примандрували до Африки імовірно з Азії. Але можливо, що вони замешкували й Европу, де лишилися по них тільки... казки! В них виступають пігмеї під назвою ґномів, очайдушків, ліліпутів і т. п.

Так принаймеше вияснюють учені загально поширену віру в істнування таких постатей.

Про пігмеїв згадує вже грецький історик Геродот. Першим, що їх бачив у сучасних часах був німецький мандрівник Швайнфурт (в 1870 р.), а потім Станлей, що в описі своєї експедиції в глибину Африки подав про них найбільше інформацій.

СРІБНИЙ БАРАБАН, ЩО ПРИНОСИТЬ НЕЩАСТЯ.

Як відомо — всі моряки дуже забобонні. Виказала таку забобонність також залога англійського кружляка „Девоншір", що недавно виїхав з Ліверпулю виконувати службу на Середземнім Морі.

На чердаку кружляка був срібний барабан — вірна копія барабану, що в 16-му столітті мандрував із славним моряком Франціом Дрейком. Ту копію подарували в 1904 р. багаті патріоти графства Девон кружлякові „Девоншір". Потім, коли цей корабель знищився, перенесли срібний барабан на новий корабель, що мав таку саму назву.

В четвертому місяці служби нового кружляка скоїлася страшна катастрофа. На кораблі вибух котел і тоді згинуло 17 людей залоги. Пізніше, коли корабель стояв на якорі при берегах Туреччини — трапилося друге нещастя. Кількох старшин уладило прогульку на море, в малій лодці. Турецька прибережна сторожа взяла їх через помилку за пачкарів і стріляючи до них — забила двох офіцирів.

На чердаку корабля почали ширитися поголоски, що всі нещастя стягає на корабель срібний барабан Дрейка. А коли незадовго у пристані Олександрії „Девоншір" зударився з пасажирським кораблем, і знову згинуло кількох моряків — ціла залога кружляка зажадала усунення з чердаку зловіщого срібного барабана.

Англійська адміраліція виконала їх бажання. Тепер срібний барабан висить на стіні костела в Девонпорті, а залога „Девонширу" вірить, що вже ніяке нещастя не впаде на їхній кружляк.

ЯК ДОВГО ЖИВЕ СОБАКА.

Один з англійських часописів повідомив своїх читачів, що перед кількома днями в заведенні товариства охорони звірят забили [illegible] болісним способом собаку-вівчарка, який прожив 27 літ. Це дуже довгий вік, якого правильно собака ніколи не осягає. Здебільша ці чотироножні приятелі людини осягають вік 11—12 літ. Та бувають і винятки. Напр. один часопис подає, що в 1930. р. здохла собака княжни Арджилю, яка прожила 22 роки. В Менчестері був пес, який прожив 23 роки. Рекорд довгого собачого життя (пса — не людини), що його досі занотували, був 28 літ.

Цікаве, що розмірно найдовше живуть собаки малого росту. Напр. „шпіц" дуже часто дотягає до 20—22 літ. Доґи і бернардини не жиють довше, як 12 літ.

Природники обчислили, що вік собаки [illegible] літ — теоретично відповідає 200 рокам людського життя.

ҐІРКА СЛУЖБА АДЮТАНТА.

Німецький ґенерал фон Вранґель (не поплутати з „білим" ґенералом Вранґлем) був колись не лиш великим полевим маршалом, але був теж і великим звеличником гарних пань. Підчас кінної їзди посилав він дуже радо гарним жінкам цілунки рукою. Також і жінки любили веселого старого ґенерала і завжди в річницю його уродин висилали делеґацію, яка складала маршалові з тієї нагоди побажання.

Одного року, коли маршал поцілував так може зі сотню рук, запримітив, що у другому ряді жде делеґація старших жінок. Тоді усміхнувшися взяв він свого адютанта за рамя і приказав:

— Цілуй, далі, мій сину!

—o—

ПРИЄМНИЙ КОКУРЕНТ.

Князь де Рокеляр був незвичайно поганий. Одного дня прийшов до нього якийсь жахливо поганий чоловік із проханням, вставитися за нього до короля Людвика XIV. Князь, який був приятелем королівського сина, зайшов до короля та просив його помилувати того „поганця", заявляючи, що буде незвичайно вдячний, коли король вислухає його просьбу.

На питання короля, який був тою інтервенцією дуже здивований, чому він це робить, князь відповів:

„Якби його стратили, то я був би тоді [illegible] поганішою людиною у Франції".

—o—

ВЕСЕЛЕ.

Добре серце.

— Може ми не йшли би нині до Скупарських? Не маю чомусь охоти.

— Я теж радо не пішла би туди, але уяви собі, як вони втішаться, коли ми не прийдемо.

На важній стійці.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО КРАЄВОГО ТОВАРИСТВА ОХОРОНИ ДІТЕЙ ТА ОПІКИ НАД МОЛОДДЮ У ЛЬВОВІ.

В днї 30. грудня ц. р. відбулися X. звичайні Загальні Збори Українського Краєвого Товариства Охорони Дітей та опіки над Молодою у Львові (централі) при участи к. 30 членів зі Львова, представників філій у Сокалі, Перемишлі і Радехові, відпоручників Товариств „Просвіта", „Української Захоронки" та представників преси („Діла", „Нового Часу"; „Українських Вістей", „Мети" і „Христос наша сила").

Збори відкрив голова Товариства през. М. Каратницький довшою промовою. Зазначивши, що ці Збори відбуваються на закінчення 20-ліття діяльности Товариства, подав він загальний огляд його праці, в якій ведення розвязаного в 1930. р. Українського Пластового Уладу належало до найсвітліших сторінок. Опісля повстанням з місць ушанували Загальні Збори память першого голови Т-ва д-ра Степана Федака, радн. Івана Мішкевича, довголітнього і заслуженого голови стрийської філії і д-ра Володимира Левицького, голови рогатинської філії, що померли у звітовому часі.

Ширше звідомлення про діяльність Т-ва, зокрема про працю Головної Ради і філій у краю, зложив секретар Т-ва д-р Р. Мармаш. Т-во обєднує 25 філій у краю з к. 1.200 членами, які ведуть 9 захоронок і захистів, 2 бурси, 5 бібліотек, 1 порадню матерей, 1 дентистичну амбуляторію, 1 кремінну лямпу, 1 молочну стадію і 9 вакаційних таборів; крім того 13 філій займається т. зв. „отвертою опікою", як доживлюванням дітей, допомогою бідній дітворі чи шкільній молоді в харчах, одінню чи грошах, веденням осель чи півосель, дитячих харчівень і т. п. Загалом в опіці Т-ва і філій є постійно, або часово в літніх місяцях, 1.750 до 1.800 дітей і молоді. До найкращих філій у краю належать філії у Львові, Тернополі, Перемишлі і Стрию. Коли зважити, що цю всю гуманітарну й харитативну працю веде Т-во і філії виключно своїми засобами з жертв, збірок, членських вкладок, імпрез і т. п. та при допомозі українських краєвих економічних установ — без ніяких або при дуже незначних державних чи самоврядних субвенціях, — то треба ствердити, що праця Т-ва і філій у такій важній ділянці, як опіка над дітьми і молоддю, є направду дуже поважна й заслугує на те, щоб з нею ближче познайомилося ширше громадянство та піддержало змагання Т-ва морально і матеріяльно.

З діяльности самої Ради Т-ва, якої завданням є давати напрям діяльности філіям, вести організаційну і пропагандивну працю та поширювати в громадянстві ідею охорони дітей і молоді, слід відмітити успішні заходи в справі відновлення нечинних філій та оживлення праці мало діяльних філій. Заходи в справі оснування нових філій показалися майже безуспішні, з уваги на мале зрозуміння значіння цілей Т-ва серед нашої інтелігенції і недостачу людей доброї волі на місцях. Для скріплення організаційної праці і пропаганди централя не має ніяких фондів, тому не могла в цьому напрямі повести більшої діяльности. Одиноким джерелом доходів централі є 2/3 членських вкладок від філій; та філії їх не присилають, зуживаючи членські вкладки в цілости на свої потреби. На будуче Рада мусітиме енергійно стягати цю частину вкладок на поширення організаційної і пропагандивної праці.

З касового звідомлення Загальні Збори довідалися, що приходи Т-ва, на жаль, з року на рік маліють та що жертвенність на цілі суспільної опіки паде.

Окреме дуже докладне звідомлення з діяльности Комісії Виховних Осель і Мандрівок Молоді (КВОММ) зложив голова комісії проф. Г. Павлюх. КВОММ уладжує щорічно 9 до 12 виховних осель для дітей і молоді на Соколі й Остодорі коло Підлютого і в Старяві коло Хирова, через які переходить щорічно понад 350 учасників. Організовано також водний табор в Ісакові н. Дн. і табори в Рожанці к. Тухлі, на Бойківщині та в Поляні і Прокураві на Гуцульщині. Від двох літ організуються теж табори для ремісничої молоді.

Т-во веде у Львові у власному домі дівочу ремісничо-промислову бурсу при вул. Кошаровій 12, у якій приміщується пересічно 30 дівчат. Звідомлення з діяльности бурси зложила управителька бурси п. І. Левицька.

Опісля проф. А. Березовський зложив іменем Контрольної Комісії основне звідомлення з внеском на признання абсолюторії.

В дискусії над звітами промовляли: о. Салук (Сокаль), д-р О. Тисовський, д-р І. Копач, о. крил. Лициняк, дир. Залізнякова, проф. Павлюх дир. Паліївна і дир. Л. Бачинський (Перемишль), після чого Загальні Збори признали одноголосно Головній Раді абсолюторію.

З черги іменували Загальні Збори за надзвичайні заслуги для Т-ва почесними членами голову Т-ва през. М. Каратницького і б. голову філії в Перемишлі дир. Ізидора Білинського.

На внесок д-ра Копача Загальні Збори вибрали оплесками головою Т-ва поновно през. Модеста Каратницького і на внесок Комісії Матки 18 членів Ради майже в цілости в дотеперішньому складі.

В другій частині Зборів виголосила дир. К. Малицька реферат на тему: „Даймо тверду основу діяльности централі" і п. Ольга Макарушка-Терплякова реферат „Про організацію дитячих харчівень".

У дискусії над рефератами забирали голос пп. Залізнякова, о. Годунько і д-р Тисовський. Оба реферати, що були дуже дбайливо опрацьовані і прекрасно виголошені (на жаль, перед такою невеликою авдиторією), повинні безумовно появитися в найкоротшому часі друком.

Збори, які мали ввесь час дуже діловий хід нарад, закінчилися в год. 15.

Зараз після Загальних Зборів Головна Рада відбула своє установче засідання, вибираючи заступниками голови о. крил. В. Лициняка і п. дир. К. Малицьку, директором канцелярії п. Софію Ракову, скарбником п. Ірину Бонковську і секретарем д-ра Р. Мармаша.

—o—

Памяти заслуженого громадянина.

Д-р ВОЛОДИМИР ГУРКЕВИЧ.

І знову відійшов від нас великий народній робітник, відійшов духовий батько всіх провінціональних українських музеїв у Галичині. Д-р Володимир Ґуркевич належав до тих адвокатів суспільників, яких діяльність не кінчиться в мурах канцелярії та на обороні клієнтів, але до тих, що працюють цілою силою пари для культурного здвигнення села, нації.

Такій муравлиній суспільній праці віддавався д-р В. Гуркевич перед війною як адвокатський кандидат у Тернополі, Стрию та як адвокат у Самборі. Всі села в тих повітах він зійшов пішки, закладаючи в них Просвіти, каси, руханкові товариства. Вернувшись по австр. війні з В. України, забрався разом з іншими до будови нашої держави, де йому повірено важний уряд: заступника державного секретаря у Станиславові для харчевих справ, з огляду на його організаторські спосібности і ще більше на хрустальний характер, який не дав себе нічим зломити, ні підкупити. А таких людей тоді треба було найбільше!

По повороті до Самбора, прийшовши до голих стін у своїй канцелярії, забрався знову до му... ної роботи. Заложив „Селянську Касу", якийсь час вів філію „Просвіти". Побачивши, що зачинають затирати всякі сліди по нас, задумав заснувати українські провінціональні музеї. В тій цїли уложив статут і по довгих перипетіях перевів те, що влада його затвердила. Втаємничивши в це кількох своїх приятелів зпоміж місцевої інтеліґенції та обговоривши справу наперед, скликав у 1927 р. установчі збори, на яких основано Музей „Бойківщина" в Самборі. Відтак розпочав працю в терені. Підібравши кількох охочих інтеліґентних до збирання та звоження експонатів, відступив свою домівку на склад тих експонатів. Дійшло до того, що його приватне мешкання до двох літ цілком завалено експонатами, а він сам мешкав лише кутом так довго, доки д-р Стахура не подарував на 10 літ свого мешкання на правдивий музей, який пізніше упорядкував і субвенціонував пок. д-д Кобільник.

Д-р Гуркевич не вдоволився тим, що щасливу руку приложив до заснування бойківського музею в Самборі. Його мрією було покрити нашими музеями цілу нашу етнографічну територію, тим більше, що бачив у Львові всюди переповнення. Тому він писав до своїх приятелів, до товаришів по фаху у Стрию, Дрогобичі, Станиславові, Яворові, Сокалі, Тернополі, посилаючи їм статут, із зазивом, щоби відкривали в себе наші реґіональні музеї. Нераз писав по кілька разів і так довго писав, доки там, де він хотів, не відкрили нашого музею. Як у якім місті не мав знайомих, просив своїх приятелів, щоб вони писали, як ось до Сянока і Ярослава. Нині у всіх цих містах є свої музеї, або музеальні збірки. Тим способом урятовано неодну цінну річ від загибелі.

Як бойківський музей зачав уже добре розвиватися, подумав про заснування органу для тих цілей, щоб наші аматори-музеольоги могли висказувати свої гадки в цім органі. Так у 1931 році появився: „Літопис Бойківщини", якого перше число, що вийшло під редакцією д-ра Гуркевича, є найгарніше. Знаменитим дороговказом для молодих аматорів-музейників є його „Передне слово" в тім числі. Це рід завіщання про те, яка то праця жде наш інтеліґентний загал, наших передових робітників, для зберегання нашої культури та її поширювання. Тому Покійному належиться слушно почесне імя духового батька українського провінціонального музейництва!

Д-р В. Гуркевич був дуже скромною, тихою, чесною людиною і при тім дуже спокійної вдачі. Він уникав усяких непорозумінь, усяких терть (як то у нас часто буває) і коли на щось таке заносилося, він усувався, там його вже не було, він ненавидів сварок, терть, отаманії! Г... урядових годинах у своїй канцелярії замикався у своїй кімнаті і віддавався науці. Як аматор працював над найдавнішою кольонізацією нашої території, займався топоґрафією, ономастикою та заохочував до цієї ділянки молодь, яка його любила і мала до нього повне довіря. Був у контакті з редакцією „У. З. Е." і в неодній справі приходив їй з поміччю, бо знання у нього було кольосальне. Тішився дуже, як докінчено друк „У. З. Е.", тішився атлясом д-ра Кубійовича, виданням „Червоної Калини" і всюди перший спішив з передплатою. Був великим приятелем українського театру і на всіх виставах бував обовязково. Любив „Діло" і намовляв до його передплати, як і літературних журналів. Загалом кожний прояв поступу в нашім національнім життї викликував у його чесній душі усмішку радости.

Жив незвичайно скромно, навіть дуже ощадно, але на ніяку добру ціль ніколи не відмовив. І вкінці все своє рухоме й нерухоме майно вартости коло 10.000 зол. записав Н. Т. Ш. у Львові, а своїй сестрінці залишив свою посмертну адвокатську відправу.

Нехай-же рідна земля, котру він так горячо любив, буде Йому пером!

Іван Филипчак.

Посмертні згадки.

МАРІЯ БІЛЕЦЬКА.

Дня 30. м. м. померла у Львові Марія Білецька, заслужена українська громадянка, б. голова Союзу Українок і Т-ва опіки над інвалідами, член Виділу Т-ва „Рідна Школа" й інших установ, довголітня голова і пильна співробітниця ріжних українських харитативних установ, ревна опікунка бідної середнешкільної і студентської молоді і т. д.

Похорон цієї визначної громадянки-патріотки, що в завіщанні записала своє майно на народні цілі, відбудеться у Львові в неділю 2. січня. В. Й П.!

НОВИНКИ.

— **ПЛАТІТЬ ТОЧНО ПЕРЕДПЛАТУ! ПРИСИЛАЙТЕ ЗАЛЕГЛОСТИ!** Ш. Передплатників просимо вирівняти залеглости, бо стримаємо висилку часопису! Присилайте точно щомісячну передплату, бо інакше не дістанете книжки зі щомісячної Бібліотеки „Діла"! Наш часопис найдешевший, бо крім 10-ти сторінок найкращої щоденної газети та 16-ти сторінок під неділю, — даємо точним передплатникам щомісяця даром одну прегарну і вартісну книжку величиною від 10—15 аркушів друку. Точний передплатник „Діла" складає за рік Бібліотеку „Діла" з 12 томів.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 264—46.**

— **На Різдвяні свята** приїздже до Львова на ... вистав наш народній театр Б. Сарамаги, що гратиме від 7-го січня у салі жидівського театру при вул. Ягайлонській 11.

— **Бенефіс режисера й артиста Івана Дудича.** Український театр у Чернівцях виставить в неділю, 2. січня ц. р. в салі „Народнього Дому" комедію Молієра „Княгиня Капучідзе" на бенефіс Івана Дудича, відомого артиста і режисера з приводу 20-ліття його сценічної праці.

— **Зброя для війтів і солтисів.** Міністерство внутрішніх справ рішило видавати безплатні дозволи на коротку зброю війтам і солтисам. Повітова адміністраційна влада має дошильнувати, щоб на випадок уступлення з уряду війта або солтиса відобрала йому виданий дозвіл носити зброю.

— **Куримо більше тютюну.** В часі від 1. січня до жовтня 1937 викурено в Польщі 6.026 міліонів папіросів. У порівнанні з тимсамим часом минулого року це означає зріст консумції на 844 міліонів штук. Одначе цей зріст не всюди однаковий. Найсильніше зросла консумція у воєвідствах західних і північних. Зате у воєвідствах східних замітний спадок консумції тютюну.

— **Комуністичний процес.** Окружний суд у Луцьку розглядав справу 16 мешканців у селі Скурче луцького повіту під замітом комуністичної організації. 10 обвинувачених засудили на кару вязниці по два роки і одного на один рік побуту в домі поправи. Інших увільнено.

— **Пошесть худоб'ячої прищиці** появилася з початком 1937. р. одночасно в північній Африці та південній Франції, опісля в другій половині перекинулась до Англії, Бельгії, Голяндії, Люксембурга, Німеччини, а врешті Данії й Швайцарії. В останніх тижнях перші випадки прищиці занотовано вже в Польщі а саме Познанщині, куди дісталася очевидно з Німеччини. Спорадичні випадки прищиці занотовано теж в Австрії, Чехословаччині, а навіть Югославії. Занесено її туди за посередництвом залізничих вагонів, що везли худобу до Німеччини. Досі прищиця спричинила в Европі шкоди на чверть міліярда золотих. В самій Голяндії впало на цю недугу досі 13.000 штук худоби.

— **Львівська хроніка.** За крадіж пари черевиків городський суд засудив караного злодія Маріяна Сойку на два роки вязниці. — Морфініста Влад. Рудніцького засуджено на 6 місяців вязниці за крадіж рецептових бляикетів з кімнати лікаря та побирання наркотиків на основі сфальшованих рецепт. — Стефанія Ґавронська (вул. Квітова 14) повідомила поліцію, що її 11-літня вихованиця Ярослава Щоколівна, учениця вселюдної школи, видалилася перед кількома днями з дому і більше не вернулась.

— **Краєва хроніка.** У Станиславові ведеться судове слідство проти адвокатського аплікацта Ц. під закидом спроневірення 3.700 зол. на шкоду кількох українських товариств. — В Сокалі стрілив до себе у самогубному намірі поліціянт Рудольф Ревгебавер. — В Горлицях серед таємних обставин убито 80-літнього купця Якова Рубінштайна. При вбитому знайшли готівку кількасот зол. — До канцелярії громадського уряду в Дашаві пов. Стрий добулися в ночі злодії і розбили касу, але грошей не знайшли.

— **Молодий душогуб.** Трибунал коломийського окружного суду на виїздній сесії в Городенці розглядав справу 15-літнього Миколи Йоника, що в осени м. р. убив Миколу Абрамика, вдаривши його підчас сну кілька разів палицею по голові. На поліції зізнав, що вбив його з пімсти за якусь дрібну зневагу. Молодого злочинця засудили на уміщення в домі поправи.

— **Чим величаються безбожники в Совітах.** Як подає „Безбожник", орган протирелігійного руху в Совітах, від вибуху большевицької революції до нині замкнено в Росії 673 монастирі, а їх маєтки сконфісковано в користь уряду. Завдяки тим конфіскатам державний маєток побільшився на 1,655.000 гектарів землі і готівкою в сумі 4 і пів міліярда рублів. Крім того „знаціоналізовано" 84 монастирські рільні господарства, 436 молочарень, 602 великі обори, 1.112 менших рільних господарств, 311 пасічницьких осередків, 702 захисти і 277 санаторій та діточих шпиталів. Один тільки військовий комісаріят переняв 188 монастирських будинків, а 287 монастирських будинків поділили між себе інші совітські комісаріяти. Решту забрали ріжні комуністичні організації.

— **Пять тайних горілень відкрила скарбова влада на терені лімановського повіту.** Горільні були ведені зовсім фахово, мали всякі можливі апарати і випродуковували велику скількість горілки. Все те сконфісковано, а горільників потягнено до судової відповідальности.

— **Екзекутор дефравдантом.** Перед трибуналом стрийського окружного суду на виїздній сесії в Долині станув б. екзекутор долинського староства Михайло Добржанський під закидом спроневірення 233 зол., стягнених від платників суспільної обезпечальні. Дефравданта засудили на 8 місяців вязниці з припиненням кари на 3 місяці.

— **Присуд на комірника.** Апеляційний суд у Львові розглядав справу б. комірника в Борщеві та його секретаря Федоришина. Комірника за спроневірення 3.000 зол. засудив чортківський окружний суд на 2 роки вязниці, а Федоришина на 6 місяців з припиненням. Апеляційний суд увільнив Федоришина, а затвердив у цілости присуд на комірника.

— **Не міг пережити ушкодження самоходу.** Шофер львівського нотаря Казимира Сокола, 17-літній Ярослав Рубчак, відібрав собі життя, напившись сільного квасу. Перевезений до шпиталю він помер. Причиною самогубства була катастрофа на вул. Леґіонів, з якої його самохід вийшов ушкоджений.

— **Чоловік звір.** У Винятинцях, пов. Заліщики, господар Микола Юзефчик жив у незгоді зі своєю жінкою Василиною і часто її бив, не зважаючи на її вагітний стан. Недавно він побив її так тяжко, що вона померла. Чоловіка звіра арештовано.

— **Учителя засудили за биття дітей.** В окружному суді в Сосновці відбулася розправа проти вчителя вселюдної школи у Псарах, пов. Бендзін, Едмунда Влоска, під закидом биття шкільних дітей. Суд признав Влоска винним надужиття своєї влади і ділання на шкоду пу-

блічного та приватного інтересу і засудив його на 6 місяців вязниці з припиненням кари на три роки.

— **Бандитизм у потягах.** В електричному потягі під Варшавою якісь опришки напали на 35-літнього пасажира. Антона Завадського, порізали ножами, ограбили і викинули крізь вікно. Завадський, розчерепивши собі голову, згинув на місці. За бандитами, що висіли на найближчій стації, глядає поліція.

— **Самоходові катастрофи.** В Ленінграді впав із мосту автобус із висоти 4 метрів на лід ріки. Вісьмох пасажирів убилось, а чотири є тяжко ранені. — Біля Монтаржі (Франція) зударилися два особові самоходи, наслідком чого згинули дві особи.

— **Землетрус у Перу.** В горах Гуанкабамби в Перу відчули сильний землетрус, який знищив багато сіл. Згинуло кількадесять осіб, а тисячі людей лишилося без даху над головою.

— **Румунська сторожа безпечности.** В румунському селі Фрасін в Мурамурешті сталася така подія: Плутонер Іван Петрік піячив цілу ніч. Ранenько в похміллі взяв зі собою жандарма Івана Бартоса й оба пішли до одного селянина, з котрим Петрік жив від довшого часу в незгоді. Пан плутонер повідомив селянина, що карний суд засудив його на кару смерти. Він виняв з торби якийсь папір, цебто присуд на смерть і хотів переляканого господаря застрілити. На його крик збіглися сусіди і розброїли пяних жандармів. Військовий суд в Клужу потягнув обох жандармів до відповідальности за надуження влади. Петрік дістав 7 років вязниці, а Бартос 2 місяці арешту.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Філія „Просвіти" львівського повіту започатковує ювилейний рік. День 28. грудня м. р. буде записаний золотими буквами в історії Філії Товариства „Просвіта" львівського повіту. В цьому дні в год. 10 рано відбулися святочні сходини голов читалень „Просвіти", членів Повітового Ювилейного Комітету і членів Матірного Товариства. Сходини відбулися в гарно прибраній салі бібліотеки Т-ва „Просвіта". На сходини прибули відпоручники 58 читалень у загальнім числі 126 відпоручників. Разом з членами Виділу Філії на салі було 139 осіб. Відпоручники читалень явилися, щоб гідно привитати „Просвіту" з нагоди початку ювилейного року. Голова Філії дир. С. Магаляс у коротких словах привитав голову „Просвіти" д-ра І. Брика; присутні трикратним „слава" віддали шану Т-ву „Просвіта" та його голові. Голова „Просвіти" в бадьорих словах вказав на тернистий шлях просвітної організації колись і тепер та висловив свою глибоку віру в те, що просвітна ідея обєднає здорові, активні сили народу для кращого завтра Нації. З черги голова Повітового Ювилейного Комітету о. крил. Гірняк Г. зложив привіт Головному Виділові і голові „Просвіти" від Пов. Ювил. Комітету і всіх голов читалень „Просвіта" львівського повіту. І понеслись по салі бадьорі привіти відпоручників читалень. А витали „Просвіту" відпоручники 58 читалень львівського повіту. Загалом зложено 165 привітів від низових установ повіту. В бадьорих словах обіцяли відпоручники читалень кріпко стояти під прапором „Просвіти" і гідно відсвяткувати її ювилей. Витаючи голову „Просвіти", складали відпоручники датки від установ і громадян як „Дар Просвіті". Підчеркнути треба, що Львів-повіт зложив „Просвіті" щедрий дар. По привітах голова „Просвіти" подякував присутнім за їх щедрі дари і привіти та зложив побажання дальших успіхів у праці, після чого понеслися грімкі слова національного гимну. Опісля відбулася чергова конференція Ювилейного Комітету, на якій вибрано Діловий Комітет, у склад якого ввійшли представники повіту. На закінчення відбулася спільна знимка учасників святочних сходин. Скромне це свято, яке запровжувала Філія ім. М. Шашкевича на Львів-повіт, зробило на всіх приявних дуже гарне враження.

Нові книжки й журнали.

Іларіон Свєнціцкий: ПУШКИН. (Доповнена відбитка з „Нашої Культури"). Львів 1937. Стор. 29, вел. 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Субота 1. І. год. 3.30 попол. „Сісі"; год. 7.30 веч. „Сісі".

Неділя 2. І. год. 12. впол. „Івась і Франек" казка для дітей; год. 3.30 „Сісі"; год. 7.30 „Сісі".

Театр Ріжнородностей:

Субота 1. І. год. 3.30 попол. „В перфумерії"; год. 7.30 веч. „В перфумерії".

Неділя 2. І. год. 3.30 „В перфумерії"; год. 7.30 „В перфумерії".

Український Театр „Цвіркун" у Львові. Саля „Уль", вул. Оссолінських 10.

Субота 1. І. год. 7.30 „Можна, але обережно", велика ревія в 14 картинах.

Неділя 2. І., год. 7.30 „Можна, але обережно".

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛУКА:
1. І. Жайворонок.

ДРОГОБИЧ:
2. І. Маруся Богуславка.
3. І. Мазепа.
4. І. Ніч під Івана Купала.

СХІДНИЦЯ:
5. І. Хмара.
7. І. Жайворонок.
8. І. Маруся Богуславка.
9. І. Ніч під Івана Купала.
10. І. Мазепа.

Український Нар. Театр ім. І. Гобіневича.

БЕЛЗ:
1. І. Шаріка.
2. І. Орленя.
3. І. Дівча з Маслосоюзу.
4. І. Муж двох жінок.
5. І. Ніч під Івана Купала.

З Белза іде театр до Рави Руської. Режисерія виготовляє до постанови: 1) Ірод Великий, 2) Орфей у пеклі, 3) Лісова Пісня.

КІНА.

АПОЛЬО: „Королівський вязень" (Тайна замку Зенда).
АТЛЯНТИК: „Королева Вікторія".
ВАНДА: „Королева джунглів", „Пісня кохання".
ГРАЖИНА: „Їх сто, вона одна".
ЕВРОПА: „Порт Артур".
КАСІНО: „Графиня Владінов" з Марлєною Дітріх.
КОПЕРНИК: „Князь і прошак".
МАРУСЕНЬКА: „Дибук".
МЕТРО: „Матура".
МІРАЖ: „Пісня засуджених".
МУЗА: „Фякер ч. 18".
ПАКС: „Пасажирка войпем" (Шерлі Темпль).
ПАЛЯС: „Князь Ікс" із Сонею Геніє.
РАЙ: „Трійка гільтяїв".
РІЯЛЬТО: „Ледащо" з Дан. Даріє.
СВІТ: „Вірна ріка", „Пекольне провалля".
СТИЛЕВЕ: „Княжна" та ревія „Медяники з мігдалами".
ТОН: „Пливке золото".
УТІХА: „Вацусь" з Димшою і ревія.
ХИМЕРА: „Весела зірка" з Д. Дарбін і колірові додатки „Весела Банда".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Світова вистава, ІІ. частина" і Париж.

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід" (Пасаж Гаусмана ч. 7):
ІІ. частина „Вистава в Парижі".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 1. січня 1938.

БЕРЛІН 15.00 Розр. концерт, 20.00, 21.00 „Гаспароне" оп. Мілєкера, БІЛГОРОД 21.00 Мельодії, пісеньки, БУДАПЕШТ 12.30 Симф. концерт, 18.00, 19.00 Кубайська орх., 21.35, 22.00 Розр. концерт, ВІДЕНЬ 15.40 Смичк. квартет ес-дур Бетовена, 16.15 Країна тисячі чудес, гутірка з муз. іл., 18.30 Нар. пісні, камер. музика, 19.30 20.00, 21.00 „Астроном" оп. Легара, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.30 Відгомони Португалії, з муз., 19.10 Дута орх., 20.00, 21.00 Бетовенівський концерт, КОШИЦІ 14.00, 18.45 Вістки, 18.00 Д-р І. Панкевич: Добровський і Лучкай, деклям. Зореслав: Літургія ранку, Пряшів, КЕЛЬН 19.10, 20.00, 21.00; 22.00 „Пімста лилика" оп. І. Штравса, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Маргеріта ді Кортона" оп. Рефічія, ПРАГА 19.10 Чар пісні й мельодії, 20.05, 21.00 Фільг. концерт, РАДІО ПАРІ 20.15 23.05 Пісні, 20.45 Легка музика, 21.15 Монольоги, 21.30, 22.00 Театр Уяви, РИМ 17.15 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, СОФІЯ 20.15 Вок. концерт.

Неділя, 2. січня 1938.

БЕРЛІН 12.00 Розр. концерт, 15.30 Весела всячина, 20.00, 21.00 Концерт 3-х орхестр; БІЛГОРОД 20.00 Пісеньки; БУДАПЕШТ 12.30 Концерт оп. орх., 15.45 Сольо на скр. і флет, 18.30, 19.00 Циг. музика, 21.45, 22.00 Орх. концерт; ВІДЕНЬ 15.40 Квартет, 18.10 Веселі альпейські мельодії, 21.45 Рокита сопр.; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Казка для дітей, 15.00 Шведські нар. пісні, 15.30 Дута орх., 17.30 Новорічні пісні, 18.00 Гарні мельодії, 22.30 Танок і розвага; КОШИЦІ 18.00 Ґренджа-Донський „Святий Вечір" віденгр. ученики учит. семинарії, реж. Мик. Аркас; МІЛЯНО 17.00, 18.00, 19.00 Симф. концерт, 19.47 Вес. авд., 21.00, 22.00 Комедія Ґольдонія, скрипка; МІНХЕН 19.05, 20.00, 21.00, 22.00 „Дон Карльос" оп. Вердія; ПРАГА 12.25, 15.30 Розр. концерт, 17.35, 18.00 Нім. авд.: Пісні в супр. гітари, 22.35 Танк. музика; РАДІО ПАРІ 18.00, 19.00 Симф. концерт, 20.30 Давні пісеньки, 21.15 Пісенькар Пер Доріян перед мікрофоном, 21.30, 22.00, 23.00 Симф. концерт; РИМ 17.00, 18.00, 19.00 „Івась і Гануся" оп. Гумпердінка, „Лебедине озеро" Чайковського; СОФІЯ 19.30 Вок. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 1. січня 1938.

8.00 Сигнал часу, 8.05 Орх. концерт, 10.30 Різдво у творчості ріжних композиторів: хор, Фел. Нововейський органи, Реслер-Стоковська мецосопр., орх., 11.10 Репортаж із життя, 11.30 Календарні картки, авд. для дітей, 12.03 Сонети кримські" А. Міцкевича, муз. Ст. Монюшка: орх., хор, сол., 13.05 Наша програма, фейл. спікера, 13.20 Мельодії з усього світа, 14.45 Для села: Весела новорічна авдиція, 15.30 Танкова музика, 17.00 Старосвітський курант, муз. Л. Шіцера, спів, форт. 18.00 Англійська муз., 19.00 Новорічна гутірка „Вертеп" Орт. Ота, 19.45 Орх. концерт, Ада Сарі сопр. Забейда-Сумицький тенор, скрипка, 22.00 Концерт бажань, 23.00 Танк. музика з пл.

Неділя, 2. січня 1938.

8.00 Сигнал; 8.05 Для села: Хлб. скрипька, Музика з пл., Проба організації спільного збуту худоби; 10.30 Трансм. з Ватикану (на стілі): Концерт хору Сикстинської капелі, Джіглі тенор; 11.30 Репортаж із життя; 11.57 Сигнал; 12.03 Симф. поранок; 13.00 Театр. огляд: Сценографія; 13.10 Новеля Гонвічинської; 13.30 Сальон. музика, мецосопр., сопран, скрипка, тенор, кларнет, фагот, дудар; скеч; 15.00 „Весілля" нар. комедія Ф. Ґвіздка; 15.45 Для дітей: Мусимо їм помогти, Музика з пл.; 16.05 Музика композиторів Німеччини: форт., мецосопр.; 16.45 Авиация та життя; 17.00 Орх., солісти; у перерві Хвилина бюра студій; 19.05 Театр Уяви: „Сон п. Луки" на осн. Б. Пруса; 19.35 „У читальні" авд.; 20.00 Концерт солістів у вик. Марії Шлапаківни форт., Т. Щеглова бас-баритон; 20.35 Спорт; 20.40 Політ. огляд; 20.50 Веч. дениик, 21.00 Новорічна спорт. авд. 21.20 „Та йой" вес. авд.; 22.05 Найгарніші Монюшкові пісні, Міхаловський бас; форт.; 22.30 Скрипка, форт.; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Танц. музика з пл.

БІРЖА.

Львів 31. грудня 1937

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·63, 89·20. Доляри американські 5,27·00, 5,24·50, Доляри канад. 5,26·50—5,24·00. Фльорени гол. 293·97—292·25, Франки фр. 18·02—17·72, Франки швайцарські 122·15—121·35, Фунти англ. 26·40—26·24, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·00—17·30, Кор. дан. 117·79—116·95 Кор. норв. 132·73—131·75 Корони шв. 136·15—135·20, Ліри італ. 21·80—21·00, Марки фінлянд. 11·68—11·25, Марки нім. 116·00 — 112·00, Шилінги австр. 99·20—98·20, Тель Авів 26·20—26·27, Марки нім. срібні 125·00 — 120·00

Акції.

4 і пів проц. внутр. 64·50, 63·75, 3 інв. 1 ем. 78·25 серія некот. 3 поз. інв. 2 ем. 77·75, серія некот. 5 конверс. 67·00 прем. дол. 42·25, 4 консол. 65·25

Папери.

Банк Польський 112·50 Цукор 36·25 Вугіль 29·25, 29·50. Лільпоп 60·75. Модржеїв 13·50, Островець 53·75, Стараховиці 33·50, 34·00, 33·75. Жирардув 49·00.

Тенденція слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 31 грудня 1937 р.

1 кг. масла десер. бальок. без оп. 3·05 зол.
1 кг. масла бочков. вид. з опак. 3·10 зол.
молоко 18—19 сот.
яйця (копа) 6·00—6·10 зол.

Тенденція на масло зниж кова, на яйця сильна, на молоко вдержана.

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

ПРОСИМО п. Гаврилишин Марію негайно порозумітися з нами у важних справах. Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові. 2720 2-2

Направа жіночих торбинок

...продаж найбільшої шкіряної галянтерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галянтерійній
М. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

МЕШКАННЯ

...АРНА кімната, кухня, електрика, ... парнети, город. 35 золотих, ... трамваю, ... Інформації в управі „Трамвайки" Длугоша 1. 2716 2—3

...ТУДЕНТКА шукає спокійної сталії ... старого університету. Зголошення Адміністрація „Від 10. січня". 2718 2-2

КУПНО - ПРОДАЖ

...РЕТОНИ англійські на покриття і портієри надійшли. **Меблеві матеріяли** в найбільшім виборі. Ціни найнижчі. Вавк, **...а. Марійська 6. Жадної філії не маємо.** 2228 8—10

МОДЕРНІ фіранки, капи, накидки ручної роботи, ковдри, ... фабричні: Фрайдіх, вул. Сикстуська 21. 2157 11-0

ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ Львів, пл. Марійська 5 продає найдешевші гарні вироби зі золота і срібла. 2218 6—15

ПІЖАМИ фланелеві 3.50 хлопячі сорочки фланелеві 3.25 та все для дітей поручає „СВІТ ДИТИНИ", Львів, Сикстуська 2. 2164 ½—0

КОМПЛЕТ (сорочка, майточки) теплий ... 2.60, ... фланелеві гарні ковдри 4.90 „АСТРА", Львів, Сикстуська 2. 2165 4—0

ВСІ СПОРТОВЦІ закуповують своє приладдя ... у відомій зі солідности фірмі Спортова Складниця, Львів, Ягайлонська 9, тел. 224-65. Гурт — детайль. 2724 1-5

...АЛЯНТЕРІЙНУ ВИРІБНЮ добре ... продам. Зголошення „Окола ...000" до Адміністрації. 2725 1—2

— РІЖНІ

ПЕЧАТКИ, таблиці найдобірніші Роман М'яків, Львів, Легіонів 29. 2230 11-11

ФАБРИКА ДЗЕРКАЛ, шліфарня шкла ... Тортон тепер **Бема 12 в. тел. 224-81.** 1959 28-30

БЮРО ПРИПОРУЧЕНЬ „СВЯТОВІД" ... все полагодить всюди в краю і за кордоном. Львів, Академічна ... тел. 200.08. 2287 12-30

...ОВА ГАЛЯНТЕРІЯ Евген Будзинов... **Станиславів,** ратуш, поручає на ... різного роду галянтерійні артикули. 2020 7—10

ДАРУНКИ на Ялинку і Новий Рік зі золота, срібла, годинників, поручає найдешевша фірма Вандер, Львів, Шайноха ... Прецизійна і дешева направа годинників і біжутерії. 2707 2—7

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рами, оправа образів найдешевше — шкларство В. ...ТЕЛЬМАХ, Коперника 22, тел. 245-79. 2542 9—10

ШЛЮБНІ, БАЛЕВІ СМОКІНГОВІ УБРАННЯ, ВИПОЗИЧАЮ, ЛЬВІВ ПЛ. ТЕОДОРА 4. 2729 1—10

ОГОЛОШЕННЯ.

...омий ХРИСТІЯНСЬКИЙ РЕСТОРАН

Т. ВІТЕК Трибунальська 10. ЛЬВІВ

(давнише Кольонський, побіч Нафтули) поручає: смачну кухню, добірні закуски, ... овоцім. Ціни найнижчі — Льокаль ...ний, надається на весілля, бенкети, ...ання і пр. — П. Т. Гостям з провінції ... 10% опусту. 7—15

БРИТВИ ҐАРАНТОВАНІ, ...ні, ножички, поручає по найнижчих цінах фірма

Тадей Ґославський

...46 ЛЬВІВ, ул. ГАЛИЦЬКА 18. ...—5

Земельний Банк Гіпотечний

АКЦ. СКА У ЛЬВОВІ ВУЛ. СЛОВАЦЬКОГО 14.
ФІЛІЯ В СТАНИСЛАВОВІ, ВУЛ. СОБІСЬКОГО 11.

повідомляє своїх вкладчиків, що з уваги на загальну обнижку опроцентування вкладів і біж. рах. яку з днем 1. січня 1938 р. переводять всі Банки державні і приватні, дальше комунальні каси ощадности і кооперативні банки, — буде почисляючи від 1. січня 1938 р. при задержанню відповідних речинців виповідження опроцентовувати вклади

ЗОЛОТОВІ НАЙВИЩЕ ПО 5%
ЗОЛОТОВІ В ЗОЛОТІ НАЙВИЩЕ 3½%.

Для вкладів золотових, золотових у золоті і валютових, зложених перед 1. січня 1938 р. обнижка відсоткової стопи наступає з днем 1. лютня 1938.

Львів, дня 31. грудня 1937 р.

ДИРЕКЦІЯ.

ГАЛЬО!!! УВАГА!!!

Дійсну приємність

зробиш своїм близьким, купуючи

правдивий дарунок на Ялинку

у фірмі

Галицький Маґазин Новин

Львів, ул. Галицька ч. 15.

З цієї нагоди продаємо купони на сукні, блюзки, сорочки і т. д. та всілякі білизняні вироби відпасовані і з метра по КАЗКОВО НИЗЬКИХ ЦІНАХ. При закупні товарів від 5 зол. додаємо безплатні залізничі купони (бони).

Приймаємо чеки Централі Товарового Обороту.

ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ НА ЯЛИНКУ!

Найгарніші глинянські КИЛИМИ власного виробу

поручає фабричний склад

СТ. ҐАЛАНА ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 20 (РІГ КОСТЮШКА)

Низькі ціни. — Продаж за готівку і на сплати. — Приймаємо Облігації Позички Народової і інші варт. папери.

Спеціяльність фірми: пієгобелінові портієри, КАПИ на ліжка і столи.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ ХЛІБОРОБСЬКУ ПРЕСУ!

Запросини до передплати на 1938 рік часописів:

„Сільський Господар"

Ілюстрований двотижневик, XXIV рік видання

Його видає Краєве Господар. Т-во „Сільський Господар" при співучасти Краєвого Молочарського Союзу „Маслосоюз" у Львові. — Це є найліпший порадник хлібороба в часі господарської скрути, бо в ньому пишуть вчені і практики сільського господарства.

ЦЕЙ ЧАСОПИС ДЕШЕВИЙ, БО КОШТУЄ ВСЬОГО 3 ЗОЛ НА РІК

якщо збереться щонайменше 10 читачів, заплатить по 3 зол. кожний згори на цілий рік і часопис буде висилатися на одну адресу гуртом.

5 зол. на рік для правних осіб (кооператив, читалень і прочих культурно-освітних установ), що є членами „Сільського Господаря", які вплатили членську вкладку 10 зол. на рік.

6 зол. на рік коштує звичайна передплата, якщо часопис висилається поодиноко.

Часопис „Сільський Господар" обіймає 24 чисел в рік або разом 384 сторін друку і є найдешевшим часописом для наших господарів.

Комплетні річники з 1934, 1935, 1936 рр. можна набути по зол. 3.- з пересилки.

„Український Пасічник"

Ілюстрований місячник. XI-ий рік видання.

Його видає Краєве Господар. Т-во „Сільський Господар". — В пасічницькому часописі пишеться як по новому господарити в пасіці, щоби мати з неї дохід і що робити, щоби одержати за мід добру ціну. — Передплата часопису коштує на рік 4.— зол. якщо збереться щонайменше 5 пасічників, заплатить згори за цілий рік передплату по 4 зол. за кожний річник і коли часопис буде висилатися гуртом на одну адресу;

6 зол. річно коштує звичайна передплата, коли часопис висилається поодиноко. — Піврічна передплата коштує 3.— зол., чвертьрічна 2 зол.

Компл. річники з 1933, 1934, 1935, 1936 рр. можна набути по зол. 4.— з перес.

„Хліборобська Молодь"

Часопис-місячник для нашої молоді

виходить від 1. листопада 1934 що місяця та містить: 1) освітні статті для молоді, 2) господарські статті, 3) вказівки для праці Хліборобського Вишколу Молоді, 4) відомости про працю нашої хліборобської молоді в цілому краю.

В кожному числі багато ілюстрацій!

Передплата на рік (12 чисел) 1.20 зол. — одно число 10 сот. Числа, що досі вийшли, можна дістати, якщо вистане запас, по 10 сот. за число. Річники з 1935 і 1936 можна набути по 1.20 з пересилкою.

Практичне Садівництво"

Ілюстрований місячник практичного садівництва, орган Садівничо-Городничої Секції „Сільського Господаря", виходить яко безплатний додаток до „Українського Пасічника"; крім цього виходить також окремо для тих Читачів, які не цікавляться пасічництвом. — Передплата на рік 1.80 золотих. Одно число 15 сотиків крім з пересилкою.

ПЕРЕДПЛАТИ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

„Сільський Господар" Львів, вул. Руська ч. 20, III. п.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ

ОКСАНА

ФАМОЗА ЛЬВІВ
Потоцького 58.

РІЗДВЯНІ ЛИСТІВКИ С. ГОРДИНСЬКОГО І О. КУЛЬЧИЦЬКОЇ

Ялинкові прикраси шкляні баньки, станіоля, цельофан, свічки, штучні вогні, ліхтарики, бібулки, вертепи.

Календарі на 1938. р. кишеневі, стінні і тижневі поручає

Союзний Базар

ЛЬВІВ. РУСЬКА 20.

Найважніший параграф...
...ПРАКТИЧНОГО ЧОЛОВІКА:
НЕ ПЕРЕПЛАЧУВАТИ!!
ТОМУ НАБУВАЙТЕ
тоалетові мила, кольонські води і косметики у фірмі

ВАШЕ ОЧКО
ГАЛИЦЬКА 1.-РІГ РИНКУ

Поручає великий вибір прикрас на ялинку. 1—6

Рік основ. 1904. Телефон 213-05.

ВИРІБ І ВЕЛИКИЙ СКЛАД

КОРСЕТІВ, ЧЕРЕВНИХ ПОЯСІВ І НАГРУДНИКІВ

по найновіших париських і брюсельських кроях.

Я. Шрайбер

ЛЬВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 5.
2340 Ціни фабричні. 4—6

БРИТВИ

найліпші, ґарантовані, світових марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма

С. ФЕДЕР

ЛЬВІВ Коперника ч. 15 a
„ Сикстуська ч. 7
„ Галицька 16

Революція іде

Г. ЖУРБИ

та інші новинки найдете на полицях КНИГАРНІ Н. Т. ШЕВЧЕНКА В ПЕРЕМИШЛІ, РИНОК 14.
Власитель В. ГОЦЬКИЙ.

Йоахим Вільнер

ФАБРИЧНИЙ СКЛАД КРАЄВОЇ ГУТИ ШКЛА, ЛЬВІВ, СКАРБКІВСЬКА 1

поручає по найдешевших цінах: шкло, порцеляну і столове накриття. 1—4

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.